

CYNGOR SIR YNYS MÔN

DATGANIAD CYFRIFON 2011/12

CYNNWYS

		Tudalen
	Rhagymadrodd Eglurhaol	1
	Datganiad Cyfrifoldebau am y Datganiad Cyfrifon	4
	Datganiad o'r Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn	5
	Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	6
	Y Fantolen	7
	Datganiad Llif Arian	8
Nodyn 1	Datganiad o Bolisïau Cyfrifo	9
Nodyn 2	Safonau cyfrifo a gyhoeddwyd ond nad ydynt eto wedi eu mabwysiadu	26
Nodyn 3	Barnau Allweddol wrth weithredu'r Polisïau Cyfrifo	27
Nodyn 4	Tybiaethau wedi eu gwneud am y dyfodol a ffynonellau eraill o amcangyfrif ansicr	27
Nodyn 5	Eitemau Materol o Incwm a Gwariant	28
Nodyn 6	Digwyddiadau ar ôl dyddiad y Fantolen	28
Nodyn 7	Addasiadau rhwng Sail Gyfrifo a Sail Ariannu dan Reoliad	29
Nodyn 8	Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	31
Nodyn 9	Gwariant Gweithredol Arall	33
Nodyn 10	Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi	33
Nodyn 11	Incwm Treth a Grantiau Amhenodol	34
Nodyn 12	Eiddo, Offer a Chyfarpar	34
Nodyn 13	Asedau Treftadaeth	36
Nodyn 14	Incwm, Gwariant a Newidiadau mewn Gwerth Teg Eiddo Buddsoddiad	37
Nodyn 15	Asedau Anniriaethol	38
Nodyn 16	Offerynnau Ariannol	38
Nodyn 17	Rhestrau stoc	41
Nodyn 18	Dyledwyr	41
Nodyn 19	Arian Parod a Chywerthoedd Arian	41
Nodyn 20	Asedau a Ddelir i'w Gwerthu	42
Nodyn 21	Credydwyr	42
Nodyn 22	Darpariaethau	43
Nodyn 23	Cronfeydd wrth Gefn Deffiniad	44
Nodyn 24	Cronfeydd wrth Gefn Na Ellir Eu Defnyddio	45
Nodyn 25	Dadansoddiad o Addasiadau i Warged / Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	49
Nodyn 26	Llif Arian o Weithgareddau Buddsoddi	49

Tudalen

Nodyn 27	Llif Arian o Weithgareddau Ariannu	49
Nodyn 28	Symiau yr Adroddwyd Arnynt ar gyfer Penderfyniadau Dyrannu Adnoddau	50
Nodyn 29	Gweithrediadau wedi cychwyn neu eu terfynu	55
Nodyn 30	Gweithrediadau Masnachol Sylweddol	55
Nodyn 31	Lwfansau Aelodau	56
Nodyn 32	Cydnabyddiaeth Ariannol i Swyddogion	57
Nodyn 33	Ffioedd Archwilio Allanol	58
Nodyn 34	Incwm Grantiau	59
Nodyn 35	Partïon Cysylltiedig	60
Nodyn 36	Gwariant Cyfalaf a Chyllido	63
Nodyn 37	Prydlesau	64
Nodyn 38	Colledion Amhariad	65
Nodyn 39	Cynllun Pensiwn sy'n cael ei drin fel Cynllun Cyfraniadau Diffiniedig	65
Nodyn 40	Cynllun Pensiwn Buddiannau Diffiniedig	65
Nodyn 41	Rhwymedigaethau Amodol	70
Nodyn 42	Asedau Amodol	70
Nodyn 43	Datgelu Natur a Maint y Risgiau sy'n Deillio o Offerynnau Ariannol	71
Nodyn 44	Y Dreth Gyngor	73
Nodyn 45	Trethi Annomestig Cenedlaethol (TAC)	74
Nodyn 46	Ailddatganiad Asedau Treftadaeth	74
Nodyn 47	Ailddatganiad Incwm a Gwariant Gros	80
	Cyfrif Refeniw Tai - Datganiad Incwm a Gwariant	83
	Cyfrif Refeniw Tai - Datganiad Symudiadau ar Falens CRT	84
	Nodiadau ar Gyfrif Refeniw Tai	85
	Geirfa	87

RHAGYMDRODD EGLURHAOL

ADOLYGIAD O'R FLWYDDYN

Cyllideb refeniw'r Cyngor am 2011/12 oedd y flwyddyn gyntaf o'r rhaglen toriadau sylweddol yn deillio o'r dirywiad economaidd rhyngwladol. Gweithredwyd toriadau cyllideb o £3.4m, ynghyd â £1.9m o dwf, a'u gosod allan yn erbyn gostyngiad yn y cyllido allanol (yn bennaf grantiau Llywodraeth Cymru) o £1.2m a chynnydd yn y Dreth Gyngor o 3.7%. Fel rhan o'r gyllideb, gosodwyd £2.5m o'r neilltu o falansau i gwrdd â'r gost o'r diswyddiadau gofynnol i alluogi'r gostyngiadau yn y gyllideb.

Nodwyd byddai hon yn gyllideb anodd ei chyflawni ac, fel rhan o'r broses gyllideb, cyngorwyd aelodau mewn perthynas â'r cynigion arbedion - nodwyd fod hyder uchel byddai tua hanner ohonynt yn cael eu cyflawni; dylai treian ohonynt gael eu cyflawni; roedd un rhan o chwech ohonynt yn y cyfnod cynllunio.

Rhagwelwyd gorwariant o £0.7m yn yr adolygiad trydydd chwarter, wedi ei liniaru gan leihad rhagweladwy ar y gost diswyddiadau gan leihau'r galw ar falansau cyffreinol o £0.7m. Achos y gorwariant oedd oedi yn y rhaglen arbedion, lleihad wedi ei ragweld yn incwm y dreth gyngor a chostau yn codi o'r ymyrraeth. I osod yn erbyn hynny oedd yr arbedion a ragwelwyd yn y cyllidebau gwasanaeth a'r gyllideb gorfforaethol ar gyfer llog ac ad-dalu dyled.

Erbyn diwedd y flwyddyn, roedd galw ar falansau cyffredinol wedi dirywio gan £0.2m, yn bennaf o ganlyniad o gostau ychwanegol o ddiswyddiadau. Fodd bynnag, roedd cyfraniadau o falansau £0.6m yn llai nac oedd wedi ei gyllido yn wreiddiol. Y canlyniad terfynol am y flwyddyn yw lleihad o £0.9m (cynnydd o £1m yn 2010/11) yn y Balansau Cyffredinol gan eu gostwng i £5.8m (£6.8m yn 2010/11) a chynnydd o £1.2m (lleihad o £0.7m yn 2010/11) yn y Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd i £12.9m (£11.7m yn 2010/11).

Er cyflenwyd arbedion ar draws nifer o wasanaethau, roedd gorwariannau yng Ngwasanaethau Cymdeithasol Plant o ganlyniad i gynnydd yn y galw a phroblemau hefo argaeledd lleoliadau addas. Roedd gorwariant yng nghost integreiddio disgyblion gydag anghenion dysgu arbennig i mewn i ysgolion prif lif. Lliniarwyd y gorwariannau yma'n rhannol gan arbedion yng nghyllidebau arall Gwasanaethau Cymdeithasol ac Addysg. Mae incwm y Dreth Gyngor yn parhau i fod yn llai na chyllidwyd wrth i'r sefyllfa economaidd dynhau. Cyflawnodd y gyllideb £0.4m neu 1.7% llai na ddisgwyliwyd.

Yn ystod y flwyddyn, roedd gwariant net yr ysgolion wedi gostwng eu cronfeydd wrth gefn (fel cyfanswm) i lefel £1.25m - gostyngiad £1.0m, gostyngiad tebyg i'r un yn y flwyddyn flaenorol. Cyfyngir y defnydd y gellir ei wneud o'r cronfeydd wrth gefn hyn i'r ysgolion unigol ac mae gwahaniaeth rhwng sefyllfaoedd yr ysgolion. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol roedd gan bedwar ar ddeg o ysgolion ddiffyg ariannol (naw ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol) ac mae sawl ysgol arall yn disgwyl diffygion mewn blynyddoedd i ddod.

CYFALAF

Gwariodd y Cyngor £21.6m yn y flwyddyn a dangosir isod y prif eitemau yn y cyllidebau cyfalaf. Cwblhawyd, fel cynlluniwyd, yr adeilad archifdy newydd yn 2011/12. Ni chwblhawyd yr un prosiect mawr arall yn y flwyddyn. Yr unig brosiect mawr i gychwyn oedd adleoli Ysgol y Bont. Gwelodd y rhaglen gwelliannau mân-ddaliadau, sydd bellach wedi cwblhau ei ail flwyddyn, cynnydd sylweddol yn lefel y gwariant wrth i'r rhaglen ennill momentwm. Roedd y prosiectau Cydgyfeiriant wedi cychwyn yn llawn yn ystod y flwyddyn flaenorol ac maent wedi parhau ar yr un lefel eleni. Roedd y gwariant ar dai'r Cyngor ryw ychydig yn uwch na 2010/11 wrth i'r rhaglen Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC) gynnal ei fomentwm.

PROSIECTAU CYFALAF MAWR

Prosiect	Yn y Flwyddyn	Cronnus	Cyfanswm Prosiect
	£000	£000	£000
Adleoli Ysgol y Bont – Gwaith Paratoadol	216	227	320
Stoc Dai – SATC	7,739	21,092	35,000
Adfywio 3 Tref	1,629	4,096	8,248
Amgylchedd arfordirol	1,827	4,180	4,590
Adeilad Archifdy newydd	176	1,170	1,129
Gwelliannau Môn-ddaliadau	2,226	2,446	6,300

GWARIANT CYFALAF A CHYLLIDO 2011/12

	Cronfa'r Cyngor £000	Cyfrif Refeniw Tai £000	Cyfanswm £000
Gwariant Cyfalaf	12,382	9,237	21,619
Grantiau a Chyfraniadau	7,469	2,623	10,092
Cyfraniadau Refeniw	446	3,200	3,646
Derbyniadau Cyfalaf	888	56	944
Benthyca gyda chefnogaeth	3,579	0	3,579
Benthyca digefnogaeth	0	3,358	3,358
Cyfanswm Cyllido	12,382	9,237	21,619
Adnoddau ar gael 31 Mawrth 2012			
Cronfa Wrth Gefn Gwariant Cyfalaf	1,000	0	1,000
Cronfa Wrth Gefn Gwelliannau Hamdden	215	0	215
Benthyca gyda chefnogaeth wedi ei barhau	3,749	0	3,749
Cyfanswm ar gael	4,964	0	4,964

Roedd yr ymrwymadau cyfalaf a oedd heb eu cwblhau ar ddiwedd y flwyddyn yn £6.1m. Cafodd £1.2m, ynghyd â chapasiti benthyca na chafodd ei ddefnyddio ond a gymeradwywyd - sef £3.7m arall - ei neilltuo i ddiben yr ymrwymadau hyn ac i gynnal prosiectau eraill a raglennwyd ar gyfer blynyddoedd y dyfodol. Bydd cynlluniau eraill yn cael eu cyllido gan grantiau a gymeradwywyd, gyda derbyniadau ar ôl gwerthiannau a ragwelwyd o asedau a chyda benthyciadau.

CYLLIDO CYFALAF

Dibynna'r Cynllun Cyfalaf ar adnoddau grantiau, ar dderbyniadau cyfalaf disgwylidig ac ar lefel fenthyca sy'n agos i honno a ragdybiodd y Cynulliad Cenedlaethol pryd yr oedd hwnnw'n cyfrifo'r gefnogaeth refeniw. Ond mae'r amgylchiadau economaidd wedi cael effaith ar ragolygon gwerthu asedau ac mae'r Cynllun Cyfalaf, mewn ymateb, wedi ei ddiwygio.

Rhodddwyd cymeradwyaeth i nifer fechan o brosiectau ar gyfer benthyca digefnogaeth a'u cyllido trwy gyllidebau neu gyda ffynonellau newydd o incwm. Y prosiect amlycaf yw'r un SATC, prosiect sydd yn cael ei gyllido'n rhannol yn y ffordd hon o 2010 ymlaen

CYFRIF REFENIW TAI

Roedd refeniw £0.947m llai na'r disgwylwyd am y flwyddyn, mae hyn yn bennaf oherwydd effaith SATC yn lleihau lefel galw allan, atgyweirio a gorhrio gwariant ar y sustem gyfririaduron newydd i 2012/13. Er mwyn lleihau benthycia, defnyddiwyd cyfraniadau refeniw, yn hytrach na rhan o'r benthycia cyllidwyd i gyllido gwariant cyfalaf. Y balans ar y cyfrif oedd £0.247m (£0.255m yn 2010/11), gyda ddim llawer o symudiadau o'r flwyddyn flaenorol.

BENTHYCA A BUDDSODDIADAU

Aeddfedodd un benthyciad o £6.5m yn ystod y flwyddyn a ni chymerwyd unrhyw fenthyciad tymor hir allan gan benderfynwyd byddai defnyddio balansau arian parod yn fwy buddiol yn yr hinsawdd economaidd gyfredol. Canlyniad hyn oedd £96.1m o fenthycia allanol ar ddiwedd y flwyddyn (31 Mawrth 2011: £102.6m). Talwyd y benthyciad yma yn ôl ar raddfa isel o 2.08%, gan arwain at raddfa gyfartaledd allanol wedi ei gynyddu i 5.53% (31 Mawrth 2011: 5.31%). £6.9m oedd y benthycia tybiedig am y flwyddyn. O ganlyniad i'r penderfyniad i'r fewnoli benthycia newidiodd y Gofyniad Cyllido Cyfalaf o fod £4.9m yn llai na'r benthycia allanol i fod £4.6m yn uwch.

Fel canlyniad o'r trafodion a newid mewn dyledwyr, credydwyr ac eitemau eraill, gwelwyd lleihad yng nghyfanswm lefel y buddsoddiadau a'r arian parod ar ddyddiad y Fantolen - lleihad o £18.4m i £16.2m erbyn diwedd y flwyddyn, yn rhannol o ganlyniad i'r lefel gostyngiedig o fenthycia.

SEFYLLFA ARIANNOL AR 31 MAWRTH 2012

Mae gwerth net yr Awdurdod yn y Fantolen wedi lleihau £25.6m dros y flwyddyn, a hynny i'w briodoli i gynnydd o £17.1m yn rhwymedigaeth bensiwn net y Cyngor (cynnydd o £89.3m yn 2010/11) a chynnydd o £13.7m yn sefyllfa net ar fenthycia a buddsoddi (lleihad o £4.3m yn 2010/11), yn cael ei wrthbwyso'n rhannol gan gynnydd yn arian parod a dyledwyr tymor byr o £4.5m (lleihad o £5.2m yn 2010/11). Mae'r datganiad yn dangos amcangyfrif i'r rhwymedigaeth net o £63.7m (£46.6m yn 2010/11) yng nghyswllt pensiynau. Mae'r amcangyfrif hwn yn dibynnu'n drwm ar y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd, ac roedd y gostyngiad dros y flwyddyn i'w briodoli'n bennaf i gynnyrch bond yn syrthio, a derbyniadau buddsoddi gwael. Mae'r gost pensiwn a ragwelir am y flwyddyn nesaf hefyd wedi codi am yr un rhesymau, a lleihawyd graddfa dychweliadau asedau disgwyliedig.

Yr asesiad gorau o gadernid ariannol yw ystyried i ba raddau y mae'r Awdurdod wedi darparu ar gyfer rhwymedigaethau hysbys ac ystyried hefyd faint o gronfeydd wrth gefn sydd ar gael fel diogelwch yn erbyn risgiau eraill. Mae'r Cyngor wedi darparu ar gyfer rhwymedigaethau hysbys ac wedi sefydlu cronfeydd wrth gefn pryd bynnag y mae hynny'n ofyn statudol, pan fo cynlluniau'r Cyngor wedi clustnodi hynny neu pan fo'n ddoeth i bwrrpas diogelu yn erbyn risg neu ansicrwydd. Wrth osod y gyllideb am y flwyddyn, yn wreiddiol bwriadwyd rhyddhau £2.5m o'r balansau cyffredinol i ariannu'r gost o ddiswyddiadau a chostau arall i gyflawni arbedion refeniw parhaol. Cyfrifwyd am fron i £1m o hyn yn 2010/11 yn unol â gofynion cyfrifo. Defnyddiwyd £0.3m pellach gan benderfyniadau a gymerwyd yn y flwyddyn, gan roi arbediad o £1.2m. Mae'r rhan fwyaf o'r gwarged yma'n cael ei roi ar gael yn 2012-13 a defnyddiwyd y rhan sy'n weddill i gyllido'r arbedion na chyflawnwyd a'r gorwariant ar gyllidebau corfforaethol yn 2011/12.

Rhodddwyd o'r neilltu £2m (£1.2m yn 2010/11) ar gyfer costau gyda Statws Sengl a chydag Arfarnu Swyddi, ond nid amcangyfrif yw hwn i unrhyw rwymedigaeth wirioneddol. Ar ddiwedd y flwyddyn, roedd cronfeydd wrth gefn yr ysgolion yn £1.3m (£2.3m yn 2010/11), balans y Cyfrif Refeniw Tai yn £0.2m (£0.2m yn 2010/11) a'r Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig yn £12.9m (£11.7m yn 2010/11).

Mae cadernid ariannol yr Awdurdod yn ddigonol er gwaethaf y dirywiad yng nghyflwr cyllid cyhoeddus. Cyflawnwyd y mwyafrif o'r arbedion disgwyliedig yn ystod y flwyddyn, er bod oediadau ar rai prosiectau corfforaethol o ganlyniad i newidiadau yn rheolaeth y sefydliad. Gwnaeth nifer o wasanaethau arbedion o flaen y pwysau hysbys yn 2012/13 ond nodir bydd cyllidebau hyd yn oed yn dynnach ym mlynnyddoedd y dyfodol a daw cyflawni arbedion yn anoddach. Fodd bynnag, mae'r rhagolygon ar gyfer gwariant cyhoeddus yn dal i fod yn bur dywyll yn annhebygol i wella yn y byr dymor.

DATGANIAD CYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD CYFRIFON

Cyfrifoldebau'r Awdurdod

Mae'n ofynnol ar i Gyngor Sir Ynys Môn:

- * wneud trefniadau ar gyfer gweinyddu ei faterion ariannol yn briodol a sicrhau fod gan un o'i swyddogion y cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny. Yn yr Awdurdod hwn, y swyddog yw'r Swyddog Adran 151.
- * reoli ei faterion er mwyn sicrhau defnydd economaidd, effeithlon ac effeithiol o adnoddau ac i ddiogelu ei asedau.
- * gymeradwyo'r datganiad cyfrifon.

Cyfrifoldebau'r Swyddog Adran 151

Y Swyddog Adran 151 sydd yn gyfrifol am baratoi datganiad cyfrifon yr Awdurdod yn unol â'r ymarferion priodol fel y gosodir yn y Côd Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig ("Côd SAARH").

Wrth baratoi'r datganiad cyfrifon hwn, mae'r Swyddog Adran 151 wedi:

- * dewis polisiau cyfrifo priodol ac yna eu defnyddio'n gyson.
- * ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus.
- * cydymffurfio â'r Côd Ymarfer SAARH.

Hefyd mae'r Swyddog Adran 151 wedi:

- * cadw cofnodion cyfrifo priodol ac amserol.
- * cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

Tystysgrif

Tystiaf fod y Datganiad Cyfrifon yma yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyngor Sir Ynys Môn ar y dyddiad cyfrifo a'i incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012.

Llofnodwyd:

**GILL LEWIS
SWYDDOG ADRAN 151 DROS DRO**

27 MEDI 2012

**DATGANIAD O'R SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD WRTH GEFN
AR GYFER Y FLWYDDYN BRESENNOL A CHYMHAROL**

Dengys y Datganiad hwn y symudiad o fewn y flwyddyn mewn gwahanol gronfeydd wrth gefn a ddelir gan y Cyngor, wedi eu dadansoddi'n 'Gronfeydd Wrth Gefn Deffiniad' (h.y. y rhai hynny sy'n gymwysedig i ariannu gwariant neu leihau trethiant lleol) a chronfeydd wrth gefn eraill. Mae'r llinell 'Gwarged neu (Diffyg) ar ddarpariaeth gwasanaethau' yn dangos y gwir gost economaidd o ddarparu gwasanaethau'r Cyngor, gyda manylion pellach yn y Crynodeb Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mae'r rhain yn wahanol i'r symiau statudol sy'n ofynnol eu codi ar Falens Cronfa'r Cyngor i bwrpasau Trethi Lleol. Mae'r llinell 'Cynnydd/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i gronfeydd statudol ac wrth gefn eraill' yn dangos balans statudol Cronfa'r Cyngor cyn unrhyw drosglwyddiadau dewisol i neu o'r cronfeydd statudol ac wrth gefn eraill a gyflawnir gan y Cyngor.

	Balans Cronfa'r Cyngor	Cronfeydd wrth Gefn Cronfa'r Cyngor a Glustnodwyd (Nodyn 8)	Balans Cyfrif Refeniw Tai (Nodyn CRT)	Cronfa wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf (Nodyn 23)	Balansau Ysgolion (Nodyn 23)	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn Deffiniad	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn Na ellir eu defnuddio	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn yr Awdurdod
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill 2010	5,806	12,299	2,488	2,925	3,145	26,663	56,115	82,778
Symudiad yn y Cronfeydd wrth Gefn yn ystod y flwyddyn								
Gwarged/(Diffyg) ar ddarparu gwasanaethau	16,072	0	(1,118)	0	0	14,954	0	14,954
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr arall	0	0	0	0	0	0	91,421	91,421
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	16,072	0	(1,118)	0	0	14,954	91,421	106,375
Addasiadau rhwng y Sail gyfrifo a sail gyllido dan y rheoliadau (nodyn 7)	(16,688)	0	(1,115)	(2,925)	0	(20,728)	20,728	0
Cynnydd/(Gostyngiad) Net cyn Trosglwyddiadau i Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	(616)	0	(2,233)	(2,925)	0	(5,774)	112,149	106,375
Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd	1,553	(654)	0	0	(899)	0	0	0
Cynnydd/(Gostyngiad) yn y flwyddyn	937	(654)	(2,233)	(2,925)	(899)	(5,774)	112,149	106,375
Balans ar 31 Mawrth 2011	6,743	11,645	255	0	2,246	20,889	168,264	189,153
Symudiad yn y Cronfeydd wrth Gefn yn ystod y flwyddyn								
(Diffyg) ar ddarparu gwasanaethau	(3,520)	0	(4,957)	0	0	(8,477)	0	(8,477)
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr arall	0	0	0	0	0	0	(17,080)	(17,080)
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(3,520)	0	(4,957)	0	0	(8,477)	(17,080)	(25,557)
Addasiadau rhwng y Sail gyfrifo a sail gyllido dan y rheoliadau (nodyn 7)	2,816	0	4,949	0	0	7,765	(7,765)	0
(Gostyngiad) Net cyn Trosglwyddiadau i Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	(704)	0	(8)	0	0	(712)	(24,845)	(25,557)
Trosglwyddiadau i / (o) Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd	(243)	1,237	0	0	(994)	0	0	0
Cynnydd/(Gostyngiad) yn y flwyddyn	(947)	1,237	(8)	0	(994)	(712)	(24,845)	(25,557)
Balans ar 31 Mawrth 2012	5,796	12,882	247	0	1,252	20,177	143,419	163,596

**DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR
AM Y FLWYDDYN SY'N GORFFEN 31 MAWRTH 2012**

Dengys y datganiad hwn gostau cyfrifo yn y flwyddyn o ddarparu gwasanaethau yn unol ag arferion cyfrifo a dderbynnir yn gyffredinol, yn hytrach na'r symiau a gyllidir o'r trethiant. Mae Awdurdodau'n yn codi trethiant i gyflenwi gwariant yn unol â rheoliadau; gall hyn fod yn wahanol i'r gost gyfrifyddol. Dengys y sefyllfa trethiant yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn.

2011/12			Nodyn	2010/11 wedi ei ail ddatgan		
Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net		Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net
£000	£000	£000		£000	£000	£000
5,719	(5,413)	306	Gwasanaethau canolog	5,860	(5,189)	671
8,154	(3,356)	4,798	Gwasanaethau diwylliannol a chysylltiedig	11,534	(3,375)	8,159
71,486	(12,720)	58,766	Gwasanaethau Plant ac Addysg	71,668	(13,909)	57,759
16,981	(4,374)	12,607	Gwasanaethau Prifysgol a Chludiant	16,062	(4,191)	11,871
10,256	(12,426)	(2,170)	Tai Awdurdod Lleol (CRT)	6,010	(11,882)	(5,872)
21,976	(19,525)	2,451	Gwasanaethau Tai eraill	21,118	(18,764)	2,354
33,883	(11,590)	22,293	Gofal Cymdeithasol Oedolion	33,592	(11,720)	21,872
9,405	(3,510)	5,895	Cynllunio a Datblygu	8,229	(3,900)	4,329
11,374	(3,173)	8,201	Gwasanaethau Amgylcheddol	12,820	(2,706)	10,114
8,355	(1,284)	7,071	Craidd corfforaethol a democrataidd	8,214	(1,673)	6,541
419	0	419	Costau heb eu dyrannu	(22,885)	0	(22,885)
198,008	(77,371)	120,637	Diffyg ar Weithrediadau Parhaus	172,222	(77,309)	94,913
		19,660	Gwariant Gweithredol Arall			21,519
		4,392	Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi			7,098
		(136,212)	Incwm Trethi a Grantiau Amhenodol			(138,484)
		8,477	Diffyg/(Gwarged) ar ddarparu gwasanaethau			(14,954)
		(1,807)	Ddiffyg neu (Gwarged) yn deillio o ailbriso asedau nad ydynt yn gyfredol	24		(22,764)
		18,887	Colledion/(enillion) Actiwariaid ar Asedau a Rhwymedigaethau Pensiwn	40		(68,656)
		17,080	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr arall			(91,420)
		25,557	Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr			(106,374)

Y FANTOLEN AR 31 MAWRTH 2012

Mae'r Fantolen yn dangos gwerth yr asedau a'r rhwymedigaethau a gydnabyddir gan yr Awdurdod ar ddyddiad y Fantolen. Mae asedau net yr Awdurdod (asedau llai rhwymedigaethau) yn cyd-fynd â'r Cronfeydd wrth Gefn sy'n cael eu dal gan yr Awdurdod. Adroddir ar gronfeydd wrth gefn mewn dau categori. Mae'r categori cyntaf o gronfeydd wrth gefn yn gronfeydd wrth gefn deffiniad, h.y. y Cronfeydd wrth Gefn hynny y gall yr Awdurdod eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau, yn amodol ar yr angen i gynnal lefel ddarbodus o gronfeydd wrth gefn ac unrhyw derfynau statudol ar eu defnydd (er enghraifft y Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn y gellir ei defnyddio ar gyfer gwariant cyfalaf neu i dalu dyledion yn unig). Yr ail categori o gronfeydd wrth gefn yw'r rheini na all yr Awdurdod eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau. Mae'r categori hwn o gronfeydd wrth gefn yn cynnwys Cronfeydd wrth Gefn sy'n dal enillion a cholledion heb eu gwireddu (er enghraifft y Gronfa Ailbriso wrth Gefn) ble dim ond ar ôl gwerthu'r asedau y byddai symiau'n dod ar gael i ddarparu gwasanaethau; a chronfeydd wrth gefn sy'n dal gwahaniaethau amseru a ddangosir yn y llinell Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn 'Addasiadau rhwng Sail Gyfrifo A Sail Gyllido Dan y Rheoliadau'.

	Nodyn	31/03/12 £000	31/03/11 £000
Eiddo, Offer a Chyfarpar	12	299,444	301,902
Asedau Treftadaeth	13	3,040	3,038
Eiddo Buddsoddiad	14	8,379	7,874
Asedau Anniriaethol	15	74	77
Buddsoddiadau tymor hir	16	0	0
Dyledwyr tymor hir	18	450	450
Asedau tymor hir		311,387	313,341
Buddsoddiadau tymor byr	16	5,058	25,126
Rhestrau stoc	17	675	499
Dyledwyr tymor byr	18	22,363	19,530
Arian Parod a Chywerthoedd Arian	19	11,164	9,457
Asedau a Ddelir i'w Gwerthu	20	180	514
Asedau Presennol		39,440	55,126
Benthyca Tymor Byr	16	(1,946)	(8,289)
Credydwyr Tymor Byr	21	(18,856)	(22,363)
Darpariaethau Tymor Byr	22	(4,296)	(1,072)
Derbyniadau grant ymlaen llaw	34	(144)	(502)
Rhwymedigaethau presennol		(25,242)	(32,226)
Credydwyr Tymor Hir	21	(4)	(3)
Darpariaethau Tymor Hir	22	(2,142)	(4,410)
Benthyca Tymor Hir	16	(96,097)	(96,103)
Rhwymedigaethau Tymor Hir eraill	40	(63,746)	(46,572)
Rhwymedigaethau Tymor Hir		(161,989)	(147,088)
Asedau Net		163,596	189,153
Cronfeydd wrth Gefn Deffiniad	23	20,177	20,889
Cronfeydd wrth Gefn Na ellir eu defnyddio	24	143,419	168,264
Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn		163,596	189,153

DATGANIAD LLIF ARIAN – 2011/12

Dengys y Datganiad Llif Arian newidiadau mewn Arian Parod a Chywerthoedd Arian yr Awdurdod yn ystod y flwyddyn ariannol. Dengys y datganiad sut mae'r Awdurdod yn cynhyrchu a defnyddio Arian Parod a Chywerthoedd Arian trwy ddsbarthu llif arian yn weithgareddau gweithredu, buddsoddi a chyllido. Mae cyfanswm y llif arian net o weithgareddau gweithredu yn ddangosydd allweddol o faint o weithgareddau'r Awdurdod a gyllidir trwy incwm grant a threthiant neu gan dderbynyddion y gwasanaethau a ddarperir gan yr Awdurdod. Mae'r gweithgareddau buddsoddi'n cynrychioli'r graddau mae'r all-llif arian wedi eu gwneud am adnoddau y bwriedir eu defnyddio i gyfrannu tuag at ddarpariad gwasanaeth yr Awdurdod yn y dyfodol. Mae'r llif arian sy'n codi o weithgareddau cyllido'n ddefnyddiol i ragweld yr hawl sydd gan ddarparwyr cyfalaf (h.y. benthyciadau) ar lif arian yr Awdurdod yn y dyfodol.

2011/12 £000		Nodyn	2010/11 £000
(8,477)	(Diffyg)/Gwarged Net ar Ddarparu gwasanaethau		14,954
14,319	Addasiadau i'r gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau am symudiadau anariannol	25	10,838
(10,976)	Addasiadau am eitemau cynwysedig yn y gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau sydd yn weithgareddau buddsoddi neu ariannu	25	(14,311)
(5,134)	Llif arian net o Weithgareddau Gweithredu		11,481
13,347	Llif arian net o Weithgareddau Buddsoddi	26	(15,170)
(6,506)	Llif arian net o Weithgareddau Cyllido	27	4,993
1,707	Cynnydd Net mewn Arian Parod a Chywerthoedd Arian		1,304
9,457	Arian Parod a Chywerthoedd Arian ar gychwyn y flwyddyn ariannol	19	8,153
11,164	Arian Parod a Chywerthoedd Arian ar ddiwedd y flwyddyn ariannol	19	9,457

NODIADAU AR GYFRIFON

NODYN 1 - DATGANIAD O BOLISIĀU CYFRIFO

Cyfeirnod y Polisi	Teitl y Polisi
1	Egwyddorion Cyffredinol
2	Cronni Incwm a Gwariant
3	Digwyddiadau ar ôl Dyddiad y Fantolen
4	Buddiannau mewn Cwmnïau ac Endidau Eraill
5	Gweithrediadau a Reolir ar y Cyd ac Asedau a Reolir ar y Cyd
6	Addasiadau Cyfnod Blaenorol, Newidiadau Mewn Polisiâu Cyfrifo ac Amcangyfrifon a Chamgymeriadau
7	Treth ar Werth (TAW)
8	Eiddo, Offer a Chyfarpar
9	Eiddo Buddsoddiad
10	Asedau Anniriaethol
11	Rhestrau Stoc a Chontractau Tymor Hir
12	Arian Parod a'i Gyferth
13	Offerynnau Ariannol
14	Darpariaethau, Rhwymedigaethau Wrth Gefn ac Asedau Wrth Gefn
15	Cronfeydd wrth Gefn
16	Cydnabyddiaeth Refeniw
17	Llog Mewnol
18	Prydlesau
19	Darpariaeth Isafswm Refeniw (MRP)
20	Grantiau y Gellir eu Derbyn
21	Gwariant Refeniw a Gyllidir gyda Chyfalaf Dan Statud (REFCUS)
22	Gorbenion a Gwasanaethau Cefnogol
23	Codi ar Refeniw am Asedau nad ydynt yn Gyfredol
24	Buddiannau'r Gweithwyr

1. Egwyddorion Cyffredinol

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn crynhoi trafodion yr Awdurdod am flwyddyn ariannol 2011/12 a'i sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ar 31 Mawrth 2012. Mae'n rhaid i'r Awdurdod baratoi Datganiad Cyfrifon blynyddol dan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2005 (fel y cawsant eu diwygio 2010), a than y Rheoliadau rhaid eu paratoi'n unol ag arferion cyfrifo priodol. Yr arferion hyn, yn bennaf, yw'r Côd Ymarfer ar Gyfrifo Llywodraeth Leol yn y Deyrnas Unedig 2011/12 a'r Côd Ymarfer ar gyfer Adroddiadau Gwasanaeth 2011/12, ac a ategir gan y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARH).

Y confensiwn cyfrifo pennaf a fabwysiadwyd yn y Datganiad Cyfrifon yw cost hanesyddol, wedi ei diwygio trwy ailbriso rhai categorïau penodol o asedau nad ydynt yn gyfredol, ac offerynnau cyllidol.

2. Cronni Incwm a Gwariant

Rhoddir cyfrif am weithgaredd yn y flwyddyn pryd y digwyddodd, nid yn unig pryd y gwneir neu bryd y derbynnir taliadau arian parod. Yn arbennig:

- Mae'r referniw o werthu nwyddau'n cael ei gydnabod pan fo'r Awdurdod yn trosglwyddo'r risgiau sylweddol a'r buddion perchenogaeth i'r prynwr a hithau'n debygol y bydd buddiannau economaidd neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodyn yn llifo i'r Awdurdod;
- Mae referniw o ddarparu gwasanaethau yn cael ei gydnabod pan fo'r Awdurdod yn medru mesur yn ddibynadwy pa ganran o'r trafodyn a gwblhawyd a hithau'n debygol y bydd buddiannau economaidd neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodyn yn llifo i'r Awdurdod;
- Mae cyflenwadau'n cael eu cofnodi fel gwariant pan gânt eu defnyddio – pan fo bwch rhwng dyddiad derbyn cyflenwadau a'u defnyddio; cânt eu cludo fel rhestrau stoc ar y Fantolen;
- Mae treuliau yng nghyswllt gwasanaethau a dderbyniwyd (gan gynnwys gwasanaethau a ddarparwyd gan weithwyr) yn cael eu cofnodi fel gwariant pan fo'r gwasanaethau'n cael eu derbyn yn hytrach na phan fo taliadau'n cael eu gwneud;
- Mae'r llog a dderbynnir ar fuddsoddiadau ac sy'n cael ei dalu ar fenthyciadau'n cael ei gyfrifo fel incwm a gwariant yn seiliedig ar gyfradd y llog mewn grym i'r offeryn cyllidol perthnasol yn hytrach nag fel llif arian parod sy'n cael ei bennu neu ei sefydlu dan y contract;
- Pan fo referniw a gwariant wedi'i gydnabod ond dim arian parod wedi'i dalu na'i dderbyn, mae dyledwr neu gredydwr i'r swm perthnasol yn cael ei gofnodi ar y Fantolen. Pan fo dyledion heb eu setlo mae balans y ddyled yn cael ei nodi a chodir ar referniw am yr incwm na chaiff, o bosib, ei gasglu.

3. Digwyddiadau ar ôl Dyddiad y Fantolen

Digwyddiadau ar ôl Dyddiad y Fantolen yw'r digwyddiadau hynny, ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y flwyddyn ariannol a'r dyddiad pan fo'r Datganiad Cyfrifon wedi ei awdurdodi i'w gyhoeddi. Gellir dynodi dau fath o ddigwyddiad:

- y rheini sy'n rhoi tystiolaeth o'r amodau oedd yn bodoli ar ddiwedd y flwyddyn ariannol – mae'r Datganiad Cyfrifon yn cael ei addasu i adlewyrchu'r fath ddigwyddiadau;
- y rheini sy'n arwydd o amodau a gododd ar ôl y flwyddyn ariannol – nid yw'r Datganiad Cyfrifon yn cael ei addasu i adlewyrchu'r fath ddigwyddiadau, ond pan fo categori o ddigwyddiadau yn cael effaith berthnasol, gwneir datgeliad yn y nodiadau ar natur y digwyddiadau a'u heffaith ariannol ddisgwyliedig.

Ni adlewyrchir digwyddiadau yn y Datganiad Cyfrifon sy'n cymryd lle ar ôl dyddiad awdurdodi i gyhoeddi.

4. Buddiannau mewn Cwmnïau ac Endidau Eraill

Nid oes gan y Cyngor fuddiannau perthnasol mewn cwmnïau nac endidau eraill sydd o natur is-gwmnïau, cymdeithion, ac endidau a reolir ar y cyd, ac, felly, nid oes gofyn iddo baratoi cyfrifon grŵp.

5. Gweithrediadau a Reolir ar y Cyd ac Asedau a Reolir ar y Cyd

Y gweithrediadau a reolir ar y cyd yw'r gwaith hwnnw a wna'r Awdurdod ynghyd â mentrau eraill pan fo defnydd yn cael ei wneud o asedau ac o adnoddau'r mentrwy yn hytrach na sefydlu endid ar wahân. Mae'r Awdurdod yn cydnabod ar ei Fantolen yr asedau y mae'n ei reoli a'r rhwymedigaethau a wyneba ac mae'n rhoi fel credyd neu ddebyd, yn ei Ddatganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y gwariant hwnnw a'r gyfran o incwm a enilla yn sgil gwaith y gweithrediad.

Asedau a reolir ar y cyd yw eitemau eiddo, offer neu gyfarpar sydd yn cael eu cydreoli gan yr Awdurdod a mentrau eraill a phan fo'r asedau'n cael eu defnyddio i sicrhau buddiannau i'r mentrwy. Nid yw'r gydfenter yn galw am sefydlu endid ar wahân. Mae'r Awdurdod yn cadw cyfrif am ei gyfran ei hun yn unig o'r asedau a reolir ar y cyd, am y rhwymedigaethau a'r treuliau'r â iddynt ar ei ran ei hun neu ar y cyd ag eraill yng nghyswllt ei fuddiannau yn y gydfenter a'r incwm a ddaw iddo o'r fenter.

6. Addasiadau Cyfnod Blaenorol, Newidiadau Mewn Polisiâu Cyfrifo ac Amcangyfrifon a Chamgymeriadau

Gall Addasiadau Cyfnod Blaenorol ddeillio o newid mewn polisiâu cyfrifo neu i gywiro camgymeriad perthnasol. Cyfrifir am newidiadau mewn amcangyfrifon cyfrifo yn rhagolygol, h.y. eleni ac ym mlynnyddoedd y dyfodol y ceir effaith arnynt gan y newid ac nid ydynt yn achosi addasiad cyfnod blaenorol.

Dim ond pan fo'n ofynnol gan arferion cyfrifo cywir y gwneir newidiadau mewn polisiâu cyfrifo neu pan fo'r newid yn rhoi gwybodaeth fwy dibynadwy neu berthnasol ynghylch effeithiau trafodion, digwyddiadau eraill a'r amodau ar sefyllfa ariannol a pherfformiad ariannol yr Awdurdod. Pan wneir newid, caiff ei ddefnyddio'n ôl-weithredol (oni ddywedir fel arall) trwy addasu'r balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol fel petai'r polisi newydd wedi ei ddefnyddio erioed.

Mae camgymeriadau perthnasol a ganfyddir yn ffigyrau'r cyfnod blaenorol yn cael eu cywiro'n ôl-weithredol trwy addasu balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol.

7. Treth ar Werth (TAW)

Mae'r TAW sy'n daladwy yn cael ei gynnwys fel traul ond i'r graddau nad oes modd ei hawlio oddi ar Gyllid a Thollau EM yn unig. Mae'r TAW derbyniadwy yn cael ei eithrio o incwm.

8. Eiddo, Offer a Chyfarpar

Dosberthir asedau sydd â sylwedd ffisegol ac sy'n cael eu dal i'w defnyddio i gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau neu wasanaethau, i'w rhentu i eraill, neu i bwrpasau gweinyddol ac y disgwylir iddynt gael eu defnyddio yn ystod mwy nag un flwyddyn ariannol fel Eiddo, Offer a Chyfarpar.

Cydnabyddiaeth

Mae gwariant ar gaffael, creu neu wella Eiddo, Offer a Chyfarpar yn cael ei gyfalafu ar sail groniadau, cyn belled â'i fod yn bosib y bydd y buddiannau economaidd y dyfodol neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â nhw'n llifo i'r Awdurdod ac y gellir mesur cost yr eitem yn ddibynadwy. Mae gwariant sy'n cynnal ond nad yw'n ychwanegu at botensial ased i gyflenwi buddiannau economaidd neu botensial gwasanaeth yn y dyfodol (h.y. trwsio a chynnal a chadw) yn cael ei godi fel traul fel y mae'n digwydd.

Mesur

Caiff asedau eu mesur yn y lle cyntaf ar gost, yn cynnwys:

- y pris prynu;
- unrhyw gostau a briodolir i ddod ag ased i'r lleoliad a'r cyflwr sy'n angenrheidiol i bwrpas ei weithredu yn y dull a fwriadwyd gan reolwyr;
- amcangyfrif cychwynnol o gostau datgymalu a symud yr eitem ac adfer y safle y mae'r eitem arno.

Nid yw'r Awdurdod yn cyfalafu costau benthyca a geir tra bo asedau'n cael eu hadeiladu.

Tybir bod cost asedau a gaffaelir heblaw drwy bryniant yn gost gwerth teg, ac eithrio pan nad oes sylwedd masnachol i'r caffaeliad (h.y. ni fydd yn arwain at amrywiad yn llif arian yr Awdurdod). Yn yr achos olaf, pan y caffaelir ased drwy gyfnewid, cost y caffaeliad yw swm cario'r ased a roddir i fyny gan yr Awdurdod.

Yna mae'r asedau'n cael eu cario yn y Fantolen gan ddefnyddio'r seiliau mesur canlynol:

- isadeiledd, asedau cymunedol ac asedau sy'n cael eu hadeiladu – cost dibrisiant hanesyddol;
- anheddau – gwerth teg, a bennir gan ddefnyddio sail gwerth defnydd presennol ar gyfer tai cymdeithasol (EUV-SH);
- pob ased arall – gwerth teg, a bennir fel y swm a fyddai'n cael ei dalu am yr ased yn ei ddefnydd presennol (gwerth defnydd presennol – EUV).

Pan nad oes tystiolaeth seiliedig ar y farchnad o werth teg oherwydd natur arbenigol ased, defnyddir cost amnewidiol dibrisiedig (DRC) fel amcangyfrif o werth teg.

Pan fo gan asedau nad ydynt yn eiddo oes ddefnyddiol fer neu werth isel (neu'r ddau), defnyddir sail cost hanesyddol dibrisiedig fel procsi ar gyfer gwerth teg.

Mae'r asedau a gynhwysir yn y Fantolen ar werth teg yn cael eu hailbriso yn ddigon aml i sicrhau nad yw eu swm cario'n sylweddol wahanol i'w gwerth teg ar ddiwedd y flwyddyn, ond ailbriso o leiaf bob pum mlynedd. Yn ymarferol, mae'r Cyngor yn ymgymryd prisiadau o'i asedau ar sail rhaglen dreigl pum mlynedd. Mae eitemau unigol o fewn dosbarthiadau gwahanol o asedau, e.e. ysgolion cynradd, mân ddaliadau, a.y.y.b, yn cael eu priso mewn blwyddyn sengl, er mwyn sicrhau fod yr holl asedau o unrhyw fath yn cael eu hail-briso o fewn cyfnod byr. Yn y blynyddoedd rhwng prisiadau, cyfeirir at y mynegon perthnasol a gwneir addasiadau i brisiadau os oes unrhyw arwydd o newid materol. Mae cynnydd mewn ailbriso'n cydweddu â chredydau i'r Gronfa Adbrisiant Wrth Gefn i gydnabod enillion heb eu gwireddu.

Yn eithriadol, gellir credydu enillion i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fônt yn codi o wyrddroad colled a godwyd yn flaenorol i wasanaeth.

Pan ddynodir lleihad mewn gwerth, cyfrifir amdano trwy:

- pan fo balans o enillion ailbrisiant i'r ased yn y Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn, ysgrifennir swm cario'r ased i lawr yn erbyn y balans hwnnw (i fyny at y swm o enillion cronnu);
- pan nad oes balans yn y Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn neu falans annigonol, ysgrifennir swm cario'r ased i lawr yn erbyn llinell(au) y gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Mae'r Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn yn cynnwys enillion ailbrisiant a gydnabuwyd ers 1 Ebrill 2007 yn unig, dyddiad eu gweithredu'n ffurfiol. Mae'r enillion a gafwyd cyn y dyddiad hwnnw wedi eu hymgorffori yn y Cyfrif Addasiad Cyfalaf.

Amhariad

Mae gwerth asedau'n cael eu hadolygu ar ddiwedd pob blwyddyn am arwydd o amhariad ar werth.

Mae enghreifftiau o ddigwyddiadau a newidiadau mewn amgylchiadau sy'n rhoi arwydd y gallai amhariad fod wedi digwydd yn cynnwys:

- dirywiad sylweddol (h.y. mwy na'r disgwyl o ganlyniad i amser yn mynd yn ei flaen neu ddefnydd cyffredin) yn swm cario'r ased yn ystod y cyfnod, sy'n benodol i'r ased;
- tystiolaeth o ddarfodiad neu niwed ffisegol i ased;
- ymrwymiad gan yr Awdurdod i ymgymryd ag ad-drefnu sylweddol; a
- newid andwyol sylweddol yn yr amgylchedd statudol neu reoleiddiol arall y mae'r Awdurdod yn gweithredu ynddo.

Pan fo arwyddion, ac amcangyfrifir bod gwahaniaethau posib yn berthnasol, yna amcangyfrifir swm adferadwy'r ased a, ble bo hwn yn llai na swm cario'r ased, cydnabyddir colled amhariad ar gyfer y diffyg.

Pan ddynodir colledion amhariad, cyfrifir amdanynt trwy:

- pan fo balans o enillion ailbrisiant i'r ased yn y Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn, ysgrifennir swm cario'r ased i lawr yn erbyn y balans hwnnw (i fyny at y swm o enillion cronnu);
- pan nad oes balans yn y Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn neu falens annigonol, ysgrifennir swm cario'r ased i lawr yn erbyn llinell(au) y gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr;

- pan fo colled amhariad yn cael ei gwyrddroi'n dilyn hyn, credydir y gwyrddroad i'r llinell(au) gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, i fyny at swm y golled wreiddiol, wedi ei addasu ar gyfer dibrisiant y byddid wedi ei godi pe na fyddai'r golled wedi ei chydabod.

Dibrisiant

Darperir ar gyfer dibrisiant yr holl asedau Eiddo, Offer a Chyfarpar trwy ddyraniad systematig o'u symiau dibrisio dros eu hoes ddefnyddiol. Gwneir eithriad ar gyfer asedau heb oes ddefnyddiol benodadwy gyfyngedig (h.y. tir rhydd-ddaliad a rhai Asedau Cymunedol) ac asedau nad ydynt eto ar gael i'w defnyddio (h.y. asedau sy'n cael eu hadeiladu).

Cyfrifir dibrisiant ar y seiliau canlynol:

- anheddau ac adeiladau eraill – dyraniad llinell syth dros gyfnod hyd at 75 mlynedd, fel yr amcangyfrifir gan y prisiwr;
- cerbydau, offer, dodrefn a chyfarpar – dyraniad llinell syth dros 5 i 10 mlynedd, gan ddibynnu ar werth cychwynnol yr ased;
- isadeiledd – dyraniad llinell syth dros gyfnod hyd at 45 mlynedd, yn dibynnu ar werth yr ased.

Pan fo gan eitem o ased Eiddo, Offer a Chyfarpar cydrannau mawr y mae eu cost yn sylweddol mewn cysylltiad â chost gyfan yr eitem, dibrisir y cydrannau ar wahân.

Mae enillion ailbrisiant hefyd yn cael eu dibrisio, gyda swm sy'n cyfateb i'r gwahaniaeth rhwng gwerth presennol dibrisiant a godir ar asedau a'r dibrisiant a fyddai wedi ei godi ar eu cost hanesyddol yn cael ei drosglwyddo bob blwyddyn o'r Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf.

Gwarediadau ac Asedau nad ydynt yn Gyfredol yn Cael eu Dal i'w Gwerthu

Pan ddaw'n debygol y bydd swm cario ased (neu grŵp gwaredu) yn cael ei adennill yn bennaf drwy werthiant yn hytrach na pharhau i'w ddefnyddio, caiff ei ailddosbarthu fel Ased sy'n Cael ei Ddal i'w Werthu. Mae'r ased (neu grŵp gwaredu) yn cael ei ailbrisio yn union cyn ei ailddosbarthu ac yna ei gario ar yr isaf o'r swm hwn a gwerth teg llai costau gwerthu. Pan fo gostyngiad dilynol i werth teg llai costau gwerthu, mae'r golled yn cael ei phostio i'r llinell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Dim ond hyd at swm unrhyw golledion a gydnabuwyd yn flaenorol yn y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu gwasanaethau y cydnabyddir enillion mewn gwerth teg. Ni chodir dibrisiant ar Asedau sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu.

Os nad yw asedau (neu grŵp gwaredu) bellach yn cwrdd â'r meini prawf i'w dosbarthu fel Asedau sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu, yna cânt eu hailddosbarthu'n ôl i asedau nad ydynt yn gyfredol a'u prisio ar yr isaf o'u swm cario cyn iddynt gael eu dosbarthu fel rhai'n cael eu dal i'w gwerthu; addasu ar gyfer dibrisiant, amorteiddiad neu ailbrisiadau a fyddai wedi cael eu cydnabod petaent ddim wedi cael eu dosbarthu fel rhai sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu, a'u swm adferadwy ar ddyddiad y penderfyniad i beidio gwerthu.

'Grŵp gwaredu' yw grŵp o asedau, o bosib gyda rhai rhwymedigaethau cysylltiedig, y bwriada'r Awdurdod gael gwared â nhw mewn un trafodyn unigol. Defnyddir y sail fesur sy'n ofynnol ar gyfer Asedau nad ydynt yn Gyfredol a ddosberthir fel rhai sy'n cael eu dal i'w gwerthu i'r grŵp cyfan, ac mae unrhyw golled ddilynol yn lleihau swm cario'r Asedau nad ydynt yn Gyfredol yn y grŵp gwaredu yn y drefn ddosbarthu sy'n ofynnol gan IAS 36.

Nid yw asedau fydd yn cael eu gadael neu eu sgrapio yn cael eu hailddosbarthu fel Asedau sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu.

Pan ceir gwared ag ased neu pan gaiff ei ddatgomisiynu, dilëir swm cario'r ased yn y Fantolen (p'un a yw'n Eiddo, Offer a Chyfarpar neu Asedau sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu) i linell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o'r enilliad neu golled ar waredu. Mae derbyniadau o warediadau (os oes rhai) yn cael eu credydu i'r un llinell yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr hefyd fel rhan o'r enilliad neu golled ar waredu (h.y. wedi ei netio i ffwrdd yn erbyn gwerth cario'r ased adeg cael gwared arno). Mae unrhyw enillion ailbrisiant a gronwyd i'r ased yn y Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn yn cael eu trosglwyddo i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf.

Mae symiau uwch na £10,000 a dderbynnir ar gyfer eitem a waredwyd yn cael eu categoreiddio fel derbyniadau cyfalaf. Rhoddir i'r neilltu gyfran o dderbyniadau yn ymwneud â gwaredu tai er mwyn lleihau'r angen i fenthyca ac i gyfateb a threuliau dyled a gyllidir o gymhorthdal tai. Mae'n ofynnol ar i'r derbyniadau cyfalaf gael eu credydu i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn, ac yna dim ond ar gyfer buddsoddiad cyfalaf newydd y cânt eu defnyddio neu eu gosod o'r neilltu i leihau angen gwaelodol yr Awdurdod i fenthyca (y gofyniad cyllido cyfalaf). Mae derbyniadau yn cael eu neilltuo i'r Gronfa Wrth Gefn o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn.

Nid yw gwerth a ddilëir o warediadau'n cael ei godi yn erbyn y dreth gyngor, oherwydd darperir yn llawn ar gyfer asedau nad ydynt yn gyfredol dan drefniadau ar wahân ar gyfer ariannu cyfalaf. Mae symiau'n cael eu trosglwyddo i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn.

Asedau Treftadaeth

Asedau Treftadaeth yw'r rheini y bwriedir eu cadw mewn ymddiriedolaeth i genedlaethau'r dyfodol oherwydd eu cysylltiadau diwydiannol, amgylcheddol neu hanesyddol. Maent yn cael eu dal gan yr endid sy'n adrodd, yn ymchwil eu hamcanion cyffredinol mewn perthynas â chynnal a chadw treftadaeth. Mae Asedau Treftadaeth yn cynnwys adeiladau hanesyddol, safleoedd archeolegol, offer milwrol a gwyddonol o bwysigrwydd hanesyddol, cerbydau modur hanesyddol, regalia dinesig, urddau ac arwisgiadau (medalau), casgliadau amgueddfeydd ac orielau a gweithiau celf.

Rhoddir gwerth ar Asedau Treftadaeth weithredol (h.y. rheini sydd, ynghyd â chael eu dal am eu nodweddion treftadaeth, hefyd yn cael eu defnyddio gan yr Awdurdod am weithgareddau arall neu i ddarparu gwasanaethau arall) a chyfrif amdanynt fel asedau gweithredol, yn yr un modd ag asedau arall o'r math cyffredinol yna (e.e. adeiladau gweithredol). Er cyflawnrwydd, bydd gwybodaeth ynglŷn ag Asedau Treftadaeth weithredol, ynghyd â chael eu hymgorffori i ddatgeliadau dan y pennawd/penawdau gweithredol perthnasol (e.e. Eiddo, Offer a Chyfarpar), byddent yn cael eu hadnabod ar wahân a'u datgelu ynghyd â materion mewn perthynas ag Asedau Treftadaeth arall.

Rhoddir gwerth ar Asedau Treftadaeth ar y sail fwyaf priodol a perthnasol mewn perthynas â'r ased unigol neu ddsbarth yr asedau. Lle nad yw'n ymarferol i gael prisiad ar gost sy'n gymesur â'r buddiannau i ddefnyddwyr y datganiadau ariannol, mesurir yr Asedau Treftadaeth ar gost hanesyddol (llai unrhyw dibrisiant cronedig, amorteiddio a cholledion amhariad). Lle mesurir Asedau Treftadaeth ar brisiad, fe fesurir y swm cario ar amllder digonol i sicrhau fod y prisiadau yn parhau'n gyfredol, ac ar gyfnodau dim mwy na pum mlynedd.

Pan fo Ased Treftadaeth ag oes benodol, darperir dibrisiant ar yr un sail a dosbarthiadau arall ased (am fanylion gweler 'Eiddo, Offer a Chyfarpar'). Ni ddarperir dibrisiant ar Asedau Treftadaeth sydd ag oes amhenodol.

Dylid adolygu swm cario Ased Treftadaeth pan fo tystiolaeth o amhariad; er enghraifft, pan mae wedi dioddef dirywiad ffisegol neu wedi cael ei dorri neu pan fo amheuan newydd yn codi ynglŷn â'i ddilysrwydd. Adnabyddir unrhyw amhariad ar yr un sail â dosbarthiadau arall o ased (am fanylion gweler 'Eiddo, Offer a Chyfarpar').

9. Eiddo Buddsoddiad

Eiddo buddsoddiad yw eiddo a ddefnyddir yn unswydd i ennill rhent a/neu ar gyfer cynnydd cyfalaf. 'Dyw'r diffiniad ddim yn cael ei fodloni os ydyw'r eiddo'n cael ei ddefnyddio mewn unrhyw ffordd i hwyluso darparu gwasanaethau neu i gynhyrchu nwyddau neu pan fo'n cael ei ddal i'w werthu.

Mae Eiddo buddsoddiad yn cael ei fesur yn ôl cost yn y lle cyntaf ac wedyn yn ôl gwerth teg, gan ddibynnu am faint y gellid ffeirio'r ased rhwng partion gwybodus hyd fraich. 'Dyw eiddo ddim yn cael ei ddibrisio, yn hytrach caiff ei ailbriso'n flynyddol yn ôl amgylchiadau'r farchnad ar ddyddiad y Fantolen. Mae enillion a cholledion adeg ailbriso'n cael eu symud i'r llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Yr un driniaeth yn union a roddir i enillion a cholledion wrth gael gwared ohonynt.

Mae rhent a dderbynnir am Eiddo buddsoddiad yn cael ei roddi mewn credyd yn y llinell Incwm Cyllido a Buddsoddiad ac yn peri cynnydd ym Malans Cronfa'r Cyngor. Fodd bynnag, ni chaniateir i enillion a cholledion ailbriso a gwerthu, dan drefniadau statudol, gael effaith ar Falans Cronfa'r Cyngor. Felly, mae'r enillion a'r colledion yn cael eu gwyrddroi allan o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn a'u symud i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf ac (yn achos arian gwerthiant uwch na £10,000) i'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf.

10. Asedau Anniriaethol

Mae gwariant ar asedau nad ydynt yn ariannol sydd heb ffurf ffisegol ond sy'n cael eu rheoli gan yr Awdurdod oherwydd digwyddiadau yn y gorffennol (e.e. trwyddedau meddalwedd) yn cael eu cyfalafu pan dybir y bydd buddiannau economaidd yn y dyfodol neu wasanaeth posib yn llifo o'r ased anniriaethol i'r Awdurdod.

Nid yw gwariant ar ddatblygu gwefannau'n cael ei gyfalafu pan fo'r wefan yn cael ei defnyddio'n llwyr neu'n bennaf i hyrwyddo neu i hysbysebu nwyddau'r Awdurdod neu ei wasanaethau.

Ar y cychwyn cyntaf mesurir asedau anniriaethol yn ôl y gost. Nid yw'r symiau'n cael eu hailbriso hyd oni fydd modd pennu gwerth yr asedau y mae'r Awdurdod yn eu dal trwy droi at y farchnad weithredol. Yn ymarferol nid oes yr un o'r asedau anniriaethol y mae'r Awdurdod yn eu dal yn bodloni'r maen prawf hwn ac felly cânt eu cludo yn ôl y gost lai amorteiddio cronedig. Mae swm dibrisiannol ased anniriaethol yn cael ei amorteiddio dros ei oes ddefnyddiol i linell(au) y gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Rhoddir prawf amhariad ar ased pryd bynnag y ceir arwydd bod amhariad ar yr ased - mae unrhyw golledion a ganfyddir yn cael eu nodi yn erbyn y llinell(au) i'r gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Bydd unrhyw enillion neu golledion wrth gael gwared ag ased anniriaethol neu wrth roi'r gorau iddo yn cael ei drosglwyddo i'r llinell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Pan fo gwariant ar asedau anniriaethol yn gymwys i'w ystyried fel gwariant cyfalaf i ddibenion statudol, ni chaniateir i amorteiddio, colledion amhariad nag enillion a cholledion cael gwared â'r asedau gael effaith ar Falans Cronfa'r Cyngor. Felly mae'r enillion a'r colledion yn cael eu gwyrddroi allan o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn a'u symud i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf ac (yn achos arian gwerthiant uwch na £10,000) i'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf.

11. Rhestrau Stoc a Chontractau Tymor Hir

Cynhwysir rhestrau stoc yn y Fantolen yn ôl y gost neu'n ôl y gwerth gwerthu net - pa un bynnag o'r ddau sydd isaf. Mae cost rhestrau stoc yn cael ei aseinio trwy ddefnyddio fformwla gostio 'Cyntaf i Mewn, Cyntaf Allan' (FIFO).

Rhoddir cyfrif am gontractau tymor hir trwy godi ar y Gwarged neu ar y Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn seiliedig ar werth y gwaith neu'r gwasanaeth a dderbynnir dan y contract yn ystod y flwyddyn ariannol.

Mae gwaith sy yn y broses o gael ei wneud yn cael ei gynnwys yn y Fantolen yn ôl y gost.

12. Arian Parod a'i Gyfwerth

Cynrychiolir arian parod gan arian mewn llaw ac adneuon gyda sefydliadau ariannol yn daladwy heb gost ar rybudd o ddim mwy na 24 awr. Mae cyfwerth arian parod yn fuddsoddiadau hynod o hylif sy'n aeddfedu mewn dim mwy na tri mis o'r dyddiad caffael a gellir eu trosi'n hawdd i symiau hysbys o arian parod gyda risg dibwys o newid i'r gwerth.

Yn y Datganiad Llif Arian Parod, dangosir arian parod a'i gyfwerth yn net o'r gorddrafftiau banc sy'n daladwy ar alw ac maent yn rhan hanfodol o reolaeth arian parod yr Awdurdod.

13. Offerynnau Ariannol

Rhwymedigaethau ariannol

Mae rhwymedigaethau ariannol yn cael eu cydnabod yn y Fantolen pan fo'r Awdurdod yn dod yn barti i ddarpariaethau contract offeryn ariannol a chânt eu mesur, yn y lle cyntaf, yn ôl gwerth teg ac wedyn cânt eu cario yn ôl eu cost lai amorteiddio cronedig. Mae'r treuliau blynyddol yn y llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yng nghyswllt y llog taladwy yn seiliedig ar swm cario'r rhwymedigaeth a gludir, wedi ei luosi gan y gyfradd llog mewn grym ar y pryd i'r offeryn. Y gyfradd a ddefnyddir yw honno sy'n rhoddi disgownt cysâct ar y taliadau arian parod yn y dyfodol dros oes yr offeryn yn ôl y swm a gafodd ei gydnabod iddo yn y lle cyntaf.

Yn achos y rhan fwyaf o fenthyciadau'r Awdurdod, golyga hyn mai'r swm sydd yn y Fantolen yw'r swm gwreiddiol sydd ar ôl i'w dalu (plws llog cronnus); a'r llog a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r swm sy'n daladwy am y flwyddyn yn ôl y cytundeb benthycia.

Mae'r enillion neu'r colledion wrth ail-brynu neu wrth setlo'r benthyciad yn gynnar yn cael eu rhoddi mewn credyd neu mewn debyd yn y llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn y flwyddyn ail-brynu/setlo. Fodd bynnag, pan fo ail-brynu yn digwydd fel rhan o ailstrwythuro'r portffolio benthycia yng nghyswllt diwygio neu ffeirio'r offerynnau presennol, yna mae'r premiwm neu'r disgownt yn cael ei dynnu neu ei ychwanegu at y gost lai amorteiddio cronedig y benthyciad newydd neu'r un diwygiedig a'r cofnod yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn cael ei daenu dros oes y benthyciad trwy wneud diwygiad i'r gyfradd log gweithredol.

Pan fo premiwm neu ddisgownt wedi ei godi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, mae rheoliadau yn caniatáu taenu, dros flynyddoedd y dyfodol, unrhyw effaith ar Falans Cronfa'r Cyngor. Polisi'r Awdurdod yw taenu'r enillion neu'r colledion dros weddill tymor y benthyciad yr oedd y premiwm yn cael ei dalu drosto neu bryd yr oedd y disgownt yn cael ei dderbyn pan ad-dalwyd. Mae cysoni symiau a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr gyda'r taliad net o Falans Cronfa'r Cyngor yn cael ei reoli trwy drosglwyddo i neu o'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn.

Asedau ariannol

Dosberthir asedau ariannol i ddau fath:

- benthyciadau a derbynyddion posib - asedau sydd â thaliadau sefydlog neu benodadwy ond nad ydynt yn cael eu dyfynnu yn y farchnad weithredol;
- asedau sydd ar gael i'w gwerthu - asedau sydd â phris marchnad ddyfynedig ac/neu sydd heb daliadau sefydlog neu benodadwy.

Benthyciadau a derbynyddiadau posib

Cydnabyddir benthyciadau a derbynyddiadau posib ar y Fantolen pan fo'r Awdurdod yn dod yn rhan o ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol ac ar y cychwyn maent yn cael eu mesur ar werth teg. Wedi hynny cânt eu mesur yn ôl y gost lai amorteiddio cronedig. Mae'r credydau blynyddol i'r llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer llog a dderbynnir yn seiliedig ar swm cario ased wedi ei luosi gan y raddfa log perthnasol i'r offeryn. Yn achos y rhan fwyaf o'r benthyciadau a drefnwyd gan yr Awdurdod, mae hyn yn golygu mai'r swm a gyflwynwyd yn y Fantolen yw'r swm gwreiddiol sydd ar ôl i'w dalu (plws llog cronnus) a'r llog a roddwyd mewn credyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r swm a geir yn y flwyddyn yn ôl cytundeb y benthyciad.

Pan fo asedau yn cael eu nodi fel rhai sy'n destun amhariad a hynny oherwydd y tebygrwydd, yn seiliedig ar ddigwyddiad yn y gorffennol, na fydd taliadau dyledus dan y contract yn cael eu cyflwyno, yna rhoddir gostyngiad yn erbyn yr ased a chodi am hynny ar y gwasanaeth perthnasol (ar gyfer derbynyddiadau sy'n benodol i'r gwasanaeth hwnnw) neu ar y llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mesurir y golled amhariad fel y gwahaniaeth rhwng y swm cario a gwerth presennol llif arian diwygiedig y dyfodol gyda disgownt yn seiliedig ar log gweithredol yr ased gwreiddiol.

Bydd unrhyw enillion neu unrhyw golledion sy'n codi oherwydd dadgydnabod yr ased yn cael eu rhoddi mewn credyd/debyd i'r llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Asedau sydd ar gael i'w gwerthu

Cydnabyddir asedau sydd ar gael i'w gwerthu ar y Fantolen pan fo'r Awdurdod yn dod yn rhan o ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol ac ar y cychwyn maent yn cael eu mesur a'u cario ar werth teg. Pan fo gan ased daliadau sefydlog neu rai y mae modd eu pennu, mae'r credydau blynyddol i'r llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer llog a dderbynnir yn seiliedig ar gost lai amorteiddio cronedig yr ased wedi ei luosi gan y raddfa log perthnasol i'r offeryn. Ble nad oes unrhyw daliadau sefydlog na rhai y mae modd eu pennu, mae incwm (e.e. difidendau) yn cael ei gredu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan ddaw'n dderbyniadwy gan yr Awdurdod.

Cedwir yr asedau yn y Fantolen yn ôl eu gwerth teg. Mae'r gwerthoedd yn seiliedig ar yr egwyddorion a ganlyn:

- offerynnau gyda phrisiau a nodir ar y farchnad - pris y farchnad;
- offerynnau eraill gyda thaliadau penodol neu rai y mae modd eu pennu – dadansoddiad o'r llif arian ar ôl disgownt;
- cyfrannau ecwiti heb brisiau wedi eu nodi ar y farchnad - asesiad annibynnol o werth y cwmni.

I gydnabod unrhyw newidiadau yn y gwerth teg, rhoddir cofnod yn y Gronfa Wrth Gefn ar Gael i'w Gwerthu a bydd cydnabyddiaeth i'r enillion/colledion yn y Gwarged neu Ddiffyg ar Ailbrisiant Asedau Ariannol Ar Gael i'w Gwerthu. Y mae eithriad - sef pan ddigwyddo colledion amhariad - rhoddir y rhain mewn debyd yn y llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, ynghyd ag unrhyw golledion/enillion net i'r ased a gronwyd yn y Gronfa Wrth Gefn Ar Gael i'w Gwerthu.

Pan fo asedau yn cael eu nodi fel rhai sy'n destun amhariad a hynny oherwydd y tebygrwydd, yn seiliedig ar ddigwyddiad yn y gorffennol, na fydd y taliadau dyledus dan y contract yn cael eu cyflwyno (taliadau sefydlog neu rai y mae modd eu pennu) neu pan fo gwerth teg yn gostwng o dan y gost, nodir gostyngiad i'r ased a chodir am hynny yn y llinell Incwm Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Os oes gan yr ased daliadau sefydlog neu rai y mae modd eu pennu, mesurir y golled amhariad fel y gwahaniaeth rhwng y swm cario a gwerth presennol llif arian diwygiedig y dyfodol gyda disgownt yn seiliedig ar log gweithredol yr ased gwreiddiol. Fel arall, mesurir y golled amhariad fel unrhyw ddiffyg gwerth teg yn erbyn costau caffael yr offeryn (net o unrhyw ad-daliad swm gwreiddiol ac amorteiddiad).

Bydd unrhyw enillion neu golledion sy'n digwydd yn sgil dadgydnabod yr ased yn cael eu gosod mewn credyd/debyd i'r llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ynghyd ag unrhyw enillion/colledion cronus a gafodd eu cydnabod cyn hynny yn y Gronfa Wrth Gefn ar gael i'w Gwerthu.

Onid oes modd mesur y gwerth teg mewn ffordd ddibynadwy, mae'r offeryn yn cael ei gario yn ôl cost (llai unrhyw golledion amhariad).

14. Darpariaethau, Rhwymedigaethau Wrth Gefn ac Asedau Wrth Gefn

Darpariaethau

Gwneir darpariaethau pan fo digwyddiad wedi cymryd lle sy'n rhoi rhwymedigaeth gyfreithiol neu ddeongliadol i'r Awdurdod, sy'n debygol o fod angen setliad trwy drosglwyddo buddiannau economaidd neu wasanaeth posibl, a phan fo modd darparu amcangyfrif dibynadwy o faint y rhwymedigaeth. Er enghraifft, efallai bod yr Awdurdod yn rhan o achos llys fyddai'n debygol i arwain yn y pen draw at wneud setliad neu dalu iawndal.

Codir darpariaethau fel traul ar y llinell gwasanaeth priodol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn y flwyddyn y daw'r Awdurdod yn ymwybodol o'r rhwymedigaeth, a chânt eu mesur yn ôl yr amcangyfrif gorau ar ddyddiad y Fantolen o'r gwariant sydd ei angen i setlo'r rhwymedigaeth, gan gymryd i ystyriaeth y risgiau ac ansicrwydd perthnasol.

Pan fo taliadau'n cael eu cyflwyno, yn y diwedd, rhoddir nhw yn erbyn y ddarpariaeth a gludir yn y Fantolen. Mae setliadau amcangyfrifedig yn cael eu hadolygu ar ddiwedd bob blwyddyn ariannol – pryd y bydd hi'n llai na thebygol y bydd angen trosglwyddo buddiannau economaidd (neu wneud setliad llai na'r disgwyl), gwyrdroir y ddarpariaeth a'i rhoddi mewn credyd yn ôl yn y gwasanaeth perthnasol.

Pan fo disgwyl hawlio cyfran neu'r cyfan o'r taliad i setlo'r ddarpariaeth oddi ar barti arall (e.e. oddi ar hawliad yswiriant), caiff ei gydnabod fel incwm i'r gwasanaeth perthnasol os oes sicrwydd go bendant yn unig y bydd ad-daliad ar gael os ydyw'r Awdurdod yn setlo'r rhwymedigaeth.

Mae'r Cyngor wedi sefydlu nifer o ddarpariaethau i gwrdd â rhwymedigaethau a ddisgwylir ym mlynnyddoedd y dyfodol ond heb sicrwydd pa bryd na faint yn union fydd symiau'r rheini. Codir nhw ar gost net y gwasanaethau yn y flwyddyn honno y cânt eu cydnabod ynddi. Pan wneir y taliadau cânt eu codi'n uniongyrchol ar y ddarpariaeth honno.

Rhwymedigaethau wrth gefn

Mae rhwymedigaeth wrth gefn yn codi pan fo digwyddiad wedi cymryd lle sy'n rhoi rhwymedigaeth bosib i'r Awdurdod, ond ni cheir cadarnhad iddi hyd oni fydd digwyddiadau nad oes modd eu rhagweld wedi digwydd yn y dyfodol a rheini heb fod yn gyfan gwbl dan reolaeth yr Awdurdod. Mae rhwymedigaethau wrth gefn hefyd yn codi mewn amgylchiadau ble byddai darpariaeth yn cael ei gwneud fel arall ond naill ai nid yw'n debygol a bydd angen all-lif o adnoddau neu ni ellir mesur maint y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Ni chydabyddir rhwymedigaethau wrth gefn yn y Fantolen, ond cânt eu datgelu mewn nodyn i'r cyfrifon.

Asedau wrth gefn

Mae ased wrth gefn yn codi pan fo digwyddiad wedi cymryd lle sy'n rhoi ased bosib i'r Awdurdod, ond ni fydd modd cael cadarnhad iddo hyd oni fydd digwyddiadau nad oes modd eu rhagweld wedi digwydd yn y dyfodol a rheini heb fod yn gyfan gwbl dan reolaeth yr Awdurdod.

Ni chydabyddir asedau wrth gefn yn y Fantolen, ond cânt eu datgelu mewn nodyn i'r cyfrifon ble mae'n debygol y bydd mewnlif o fuddiannau economaidd neu wasanaeth bosib.

15. Cronfeydd wrth Gefn

Mae'r Awdurdod yn gosod o'r neilltu symiau penodol fel Cronfeydd wrth Gefn i ddibenion polisi i'r dyfodol neu i ymdrin â materion wrth gefn. Crëir Cronfeydd wrth Gefn trwy drosglwyddo symiau o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn. Pan ceir traul sydd i'w gyllido o gronfa wrth gefn, caiff ei godi ar y gwasanaeth priodol yn y flwyddyn honno i'w sgorio yn erbyn y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Yna trosglwyddir y gronfa wrth gefn yn ôl i Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn fel nad oes taliad net yn erbyn y dreth gyngor ar gyfer y gwariant.

Cedwir rhai Cronfeydd wrth Gefn penodol er mwyn rheoli'r prosesau cyfrifo ar gyfer asedau nad ydynt yn gyfredol, offerynnau ariannol, buddiannau ymddeoliad a buddiannau gweithwyr ac nid ydynt yn cynrychioli adnoddau y gellir eu defnyddio i'r Awdurdod - eglurir y Cronfeydd wrth Gefn hyn yn y polisiau perthnasol.

16. Cydnabyddiaeth Refeniw

Mae'r polisi cydnabod refeniw yn ymwneud â gwerthu nwyddau (a gynhyrchir gan yr Awdurdod i ddibenion eu gwerthu neu eu prynu i bwrpas ailwerthu), cynnig gwasanaethau (ac eithrio gwasanaethau y mae a wnelont yn uniongyrchol â chontractau adeiladau), llog, breindaliadau a difidendau, trafodion nad oes modd eu cyfnewid (h.y. y dreth gyngor) a lle cynt yr oedd rhwymedigaeth wedi'i hadnabod (h.y. credydwr) ar ôl bodloni'r meini prawf cydnabyddiaeth refeniw.

Mae refeniw'n cael ei gydnabod a'i fesur yn ôl gwerth teg y gydnabyddiaeth a dderbynnir. Fodd bynnag, os ydyw'r taliadau'n cael eu cyflwyno yn ôl telerau gohiriedig, mae'r gydnabyddiaeth a dderbynnir yn cael ei chydabod, yn y lle cyntaf, yn ôl y pris cywerthoedd arian. Mae'r gwahaniaeth rhwng y swm hwn a chyfanswm y taliadau a dderbynnir yn cael ei gydnabod fel refeniw llog yn y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau. Mae derbynyddiadau tymor byr heb log dynodedig yn cael eu mesur yn ôl y swm ar yr anfoneb wreiddiol pan fo effaith disgownt yn amherthnasol. Nid oes gwahaniaeth rhwng dyddiad cyflenwi a dyddiad talu yn achos trafodion digontract a rhai lle nad oes cyfnewid yn digwydd h.y. refeniw yng nghyswllt y dreth gyngor a threthi cyffredinol, ac felly mesurir y trafodion hyn yn ôl y symiau llawn a dderbynnir yn eu cylch.

17. Llog Mewnol

Buddsoddir balansau arian gan yr Awdurdod yn unol â'i Bolisiâu Rheoli Trysorlys a Buddsoddi, am gyfnodau o hyd at bum mlynedd ac fe gronnir a chredydir y llog i Gronfa'r Cyngor. Credydir llog i'r cronfeydd ymddiriedol a chronfeydd trydydd parti eraill ar sail y raddfa log a enillwyd gan y Cyngor. Mae rhai Cronfeydd wrth Gefn hefyd yn derbyn llog trwy drosglwyddiad sydd wedi ei glandro ar yr un sail.

18. Prydlesau

Mae prydlesau'n cael eu categoreiddio fel prydlesau ariannol pan fo telerau'r brydles yn trosglwyddo, i bob pwrpas, o'r prydleswr i'r prydlesau'r holl risgiau a'r holl fendithion sydd ynghlwm wrth fod yn berchennog yr eiddo, yr offer neu'r cyfarpar. Categoreiddir yr holl brydlesau eraill fel prydlesau gweithredol.

Pan fo prydles yn cynnwys tir ac adeiladau, mae'r tir a'r adeiladau'n cael eu hystyried ar wahân i bwrpas categoreiddio.

Pan fo trefniadau heb statws cyfreithiol prydles, ond er hynny'n trosglwyddo hawl i ddefnyddio ased yn gyfnewid am daliad, yna mae cyfrif amdanynt dan y polisi hwn pan fo cyflawni'r trefniant yn dibynnu ar ddefnyddio asedau penodol.

Yr Awdurdod fel Prydlesau

Prydlesau Gweithredol

Mae rhenti a delir dan brydlesau gweithredol yn cael eu codi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel traul i'r gwasanaethau sy'n cael y budd o'r eiddo, offer neu gyfarpar prydles. Codir y taliadau ar sail llinell-syth dros oes y brydles, hyd yn oed os nad yw hyn yn cyd-fynd â'r patrwm taliadau (e.e. mae cyfnod di-rent ar gychwyn y brydles).

Yr Awdurdod fel Prydleswr

Prydlesau Gweithredol

Pan fo'r Awdurdod yn rhoi prydles weithredol dros eiddo neu eitem o offer neu gyfarpar, cedwir yr ased yn y Fantolen. Mae incwm rhent yn cael ei gredu i'r llinell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Gwneir credydau ar sail llinell-syth dros oes y brydles, hyd yn oed os nad yw hyn yn cyd-fynd â'r patrwm taliadau (e.e. telir premiwm ar gychwyn y brydles). Mae costau uniongyrchol cychwynol yr eir iddynt wrth negodi a threfnu prydles yn cael eu hychwanegu at swm cario'r ased perthnasol a'u codi fel traul dros oes y brydles ar yr un sail ag incwm rhent.

19. Darpariaeth Isafswm Refeniw (MRP)

Mae Deddf Llywodraeth Leol 2003 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor godi darpariaeth ar Gronfa'r Cyngor ar gyfer adbryniant dyled. Y mae hwn yn cael ei leihau gan swm y tâl dibrisiant a wnaethpwyd eisoes i'r Cyfrif Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i adael y MRP net y gellir ei godi ar Gronfa'r Cyngor.

Mae'r Cyngor wedi cyfrifo darpariaeth y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) ar 2% o'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf (CFR) CRT agoriadol.

Mae darpariaeth Cronfa'r Cyngor wedi ei seilio ar 4% o'r CFR nad yw'n CRT hyd at 2007/08, yn unol â'r Rheoliadau a weithredwyd dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003. Disodlwyd y rheoliadau hyn gan system MRP mwy hyblyg wedi ei seilio ar ganllawiau statudol. Mabwysiadwyd polisi newydd o 2008/09 ymlaen er mwyn galluogi codi ar Gronfa'r Cyngor yr asedau hynny a gyllidwyd o fenthyciadau di-gefnogaeth, yn unol â rhyw ddull priodol fel ysgrifennu i lawr dros oes yr ased. Mae'r polisi hefyd yn caniatáu gohirio'r MRP hyd nes y comisiynir yr ased.

Mae'n ofynnol ar i wariant yr aethpwyd iddo hyd at 2003/04 dan Adran 40(6) Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 gael ei amorteiddio dros 7 mlynedd, yn hytrach na chael ei wneud yn destun i'r cyfrifiad MRP 4%.

20. Grantiau y Gellir eu Derbyn

P'un a ydynt yn cael eu talu i'r cyfrif, trwy randaliadau neu fel ôl-ddyledion, cydnabyddir grantiau llywodraeth a chyfraniadau a rhoddion trydydd parti fel rhai sy'n ddyledus i'r Awdurdod pan fo sicrwydd rhesymol:

- y bydd yr Awdurdod yn cydymffurfio â'r amodau sydd ynghlwm â'r taliadau, ac
- y derbynnir y grantiau neu gyfraniadau.

Nid yw'r symiau a nodwyd fel rhai sy'n ddyledus i'r Cyngor yn cael eu rhoi mewn credyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr hyd oni fydd yr amodau sydd ynghlwm wrth y grant neu'r cyfraniad wedi eu bodloni. Mae'r amodau'n nodi bod rhaid i'r buddiannau economaidd yn y dyfodol neu i'r gwasanaeth posib sydd wedi'i ymgorffori yn yr ased a dderbyniwyd mewn ffurf grant neu gyda'r cyfraniadau gael eu defnyddio gan y derbynnydd fel y nodwyd, neu bydd raid dychwelyd i'r trosglwyddydd y buddiannau economaidd yn y dyfodol neu'r gwasanaeth posib.

Mae unrhyw arian a roddwyd fel grantiau a chyfraniadau, a'r amodau perthnasol heb eu bodloni, yn cael eu cario yn y Fantolen fel credydwy. Pan fo'r amodau'n cael eu bodloni mae'r grant neu'r cyfraniad yn cael ei roddi fel credyd yn y llinell gwasanaeth perthnasol (grantiau a chyfraniadau refeniw priodoladwy) neu fel Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol (grantiau refeniw heb eu hamgáu a'r holl grantiau cyfalaf) yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Pan fo grantiau cyfalaf yn cael eu credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, maent yn cael eu gwyrddroi o Balans Cronfa'r Cyngor drwy'r Datganiad o'r Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Pan fo grant heb ei ddefnyddio eto i gyllido gwariant cyfalaf, mae'n cael ei bostio i'r Grantiau Cyfalaf Wrth Gefn Na Chawsant Eu Defnyddio. Pan fo wedi'i ddefnyddio, mae'n cael ei bostio i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf. Mae'r symiau yn y Grantiau Cyfalaf Wrth Gefn Na Chawsant Eu Defnyddio yn cael eu trosglwyddo i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf unwaith y cânt eu defnyddio i gyllido gwariant cyfalaf.

21. Gwariant Refeniw a Gyllidir gyda Chyfalaf Dan Statud (REFCUS)

Mae gwariant yr aethpwyd iddo yn ystod y flwyddyn y gellir ei gyfalafu dan ddarpariaethau statudol ond yn wariant nad yw'n creu ased nad yw'n gyfredol wedi ei godi fel gwariant i'r gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn y flwyddyn. Pan fo'r Awdurdod wedi penderfynu cwrdd â chost y gwariant hwn o adnoddau cyfalaf presennol neu trwy fenthycia, mae trosglwyddiad yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn o Falans Cronfa'r Cyngor i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yna'n gwyrddroi'r symiau a godwyd fel nad oes effaith ar lefel y dreth gyngor.

22. Gorbenion a Gwasanaethau Cefnogol

Mae costau gorbenion a gwasanaethau cefnogol yn cael eu codi ar y rheini sy'n cael y buddiant o'r cyflenwad neu o'r gwasanaeth yn unol ag egwyddorion costio'r Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifo (CIPFA) Cod Ymarfer ar gyfer Adroddiadau Gwasanaeth 2011/12 (SeRCOP). Defnyddir yr egwyddor costio amsugno llwyr - cost lawn y gorbenion a gwasanaethau cefnogol yn cael eu rhannu rhwng defnyddwyr yn ôl cyfran y buddiannau a gafwyd, ac eithrio:

- Craidd Corfforaethol a Democraidaidd – costau'n gysylltiedig â statws yr Awdurdod fel sefydliad aml swyddogaethol, democraidaidd;
- Costau heb eu Dosbarthu - costau buddiannau dewisol a rhoddir i weithwyr yn ymddeol yn gynnar a cholledion amhariad i'w codi ar asedau sy'n cael eu dal i'w gwerthu.

Diffinnir y ddau gategori hyn yn SeRCOP a chyfrifir amdanynt o dan benawdau ar wahân yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, fel rhan o Wariant Net ar Wasanaethau sy'n Parhau.

23. Codi ar Refeniw am Asedau nad ydynt yn Gyfredol

Rhoddir debyd yn erbyn gwasanaethau, gwasanaethau cefnogol a chyfrifon masnachu yn ôl y symiau a ganlyn i bwrpas cofnodi cost dal asedau nad ydynt yn gyfredol yn ystod y flwyddyn:

- dibrisiant a briodolir i'r asedau a ddefnyddiwyd gan y gwasanaeth perthnasol;
- colledion ailbrisiu ac amhariad ar asedau a ddefnyddiwyd gan y gwasanaeth lle nad oes enillion cronrus yn y Cyfrif Ailbrisiu Wrth Gefn y mae modd dileu'r colledion yn ei erbyn;
- amorteiddio asedau anniriaethol a briodolir i'r gwasanaeth.

Nid oes raid i'r Awdurdod godi'r dreth gyngor i bwrrpas cyllido colledion dibrisiant, ailbrizio neu amhariad na rhai amorteiddio. Fodd bynnag, rhaid iddo wneud cyfraniad blynyddol o refeniw tuag at y gostyngiad yn ei anghenion benthyca cyffredinol – cyfraniad sy'n cyfateb i swm a glandrir ar sail bwylllog ac a bennir gan yr Awdurdod yn unol â chyfarwyddiadau statudol.

Felly, yn lle colledion dibrisiant, ailbrizio ac amhariad ac yn lle amorteiddiadau ceir cyfraniad i Falans Cronfa'r Cyngor trwy drafodyn diwygio i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn ac yn cyfateb i'r gwahaniaeth rhwng y ddau.

24. Buddiannau'r Gweithwyr

Buddiannau sy'n daladwy yn ystod cyflogaeth

Y buddiannau tymor byr i'r gweithwyr yw'r rheini sy'n cael eu talu cyn pen 12 mis i ddiwedd y flwyddyn - buddiannau megis cyflogau wythnosol a misol, gwyliau blynyddol gyda thâl, absenoldeb gwaeledd gyda thâl, taliadau bonws a buddiannau heblaw arian i'r gweithwyr presennol a'r rheini'n cael eu cydnabod fel treuliau i'r gwasanaethau yn ystod y flwyddyn pryd y rhydd y gweithwyr wasanaeth i'r Awdurdod. Darperir ffigwr gronnus ar gyfer costau hawliadau gwyliau (neu unrhyw fath o absenoldeb, e.e. amser i ffwrdd mewn *lieu*) a enillwyd gan weithwyr a'r rheini heb eu cymryd cyn diwedd y flwyddyn a hawl ganddynt i'w trosglwyddo i'r flwyddyn ariannol ddilynol. Mae'r ffigwr gronnus yn seiliedig ar y cyfraddau perthnasol i gyflogau wythnosol a misol yn y flwyddyn gyfrifo ddilynol, sef pryd y bydd y gweithiwr yn cymryd y budd. Codir y ffigwr gronnus yn erbyn Gwarged neu Ddiffyg ar y Ddarparu Gwasanaethau, ond wedyn caiff ei wydroi trwy'r Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn, i'r Cyfrif Addasu Absenoldebau Cronnol, fel bod buddiannau gwyliau yn cael eu codi yn erbyn refeniw yn ystod y flwyddyn ariannol y mae'r absenoldeb gwyliau'n digwydd ynddi.

Nid yw'r Awdurdod yn rhoddi buddiannau tymor hir i weithwyr h.y. y rheini na chânt eu talu neu eu setlo cyn pen 12 mis i ddyddiad y Fantolen.

Buddiannau Terfynu

Buddiannau terfynu yw'r symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad gan yr Awdurdod i ddod â chyflogaeth swyddog i ben cyn y dyddiad ymddeol cyffredin neu benderfyniad swyddog i dderbyn diswyddo gwirfoddol a chodir y rhain ar sail groniadau i'r llinell Costau Craidd Corfforaethol a Democrataidd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fo'r Awdurdod yn amlwg wedi ymrwymo i derfynu cyflogaeth swyddog neu grŵp o swyddogion neu i wneud cynnig i annog diswyddo gwirfoddol.

Pan fo buddiannau terfynu'n golygu ategu pensiynau mae darpariaethau statudol yn mynnu ar godi o falans Cronfa'r Cyngor y swm sy'n daladwy gan yr Awdurdod i'r gronfa bensiwn neu i'r pensiynwr yn y flwyddyn, nid y swm a glendir yn ôl y safonau cyfrifeg berthnasol. Yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn, mae angen clustnodiadau i mewn ac allan o'r Gronfa Wrth Gefn Pensiwn i gael gwared â'r debydau a'r credydau tybiannol ar gyfer buddiannau terfynu wrth ategu pensiynau ac yn eu lle ddarparu debydau am yr arian parod a dalwyd i'r gronfa bensiwn ac i'r pensiynwyr a'r cyfryw symiau'n daladwy ond heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn.

Buddiannau ôl Gyflogaeth

Mae gweithwyr yr Awdurdod yn aelodau o ddau gynllun pensiwn sydd ar wahân i'w gilydd:

- Cynllun Pensiwn Athrawon, a weinyddir gan yr Adran Addysg;
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a weinyddir gan Gyngor Gwynedd.

Mae'r ddau gynllun yn darparu buddiannau diffiniedig i aelodau (lwmp swm ymddeol a phensiwn), a enillwyd tra oedd gweithwyr yn gweithio i'r Awdurdod.

Cynllun Pensiwn Athrawon

Oherwydd trefniadau cynllun yr athrawon nid yw'n bosib fel arfer priodoli'r atebolrwydd am y buddiannau hyn i'r Cyngor. Felly, mae cyfrif am y cynllun fel petai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig ac nid oes yn y Fantolen gydnabyddiaeth yng nghyswllt unrhyw atebolrwydd i dalu buddiannau yn y dyfodol. Codir yn erbyn y llinell Gwasanaethau Plant ac Addysg yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yng nghyswllt cyfraniadau'r cyflogwr sy'n daladwy i'r Asiantaeth Pensiwn Athrawon yn y flwyddyn.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Cedwir cyfrifon i'r Cynllun Llywodraeth Leol fel cynllun buddiannau diffiniedig:

- Mae'r rhwymedigaethau i Gynllun Pensiwn Gwynedd a briodolir i'r Cyngor yn cael eu cynnwys yn y Fantolen yn ôl dull actiwariol gan ddefnyddio'r dull uned ragamcanedig - h.y. asesiad o'r taliadau a wneir yn y dyfodol yng nghyswllt buddiannau ymddeoliad a enillwyd hyd yma gan y gweithwyr, yn seiliedig ar ragdybiaethau yng nghyswllt cyfraddau marwolaeth, cyfraddau trosiant y gweithwyr, ayyb., a hefyd ar ragamcanion yng nghyswllt enillion rhagamcanedig y gweithwyr presennol;
- Rhoddir disgownt yn erbyn y rhwymedigaethau i lawr i'w gwerth yn ôl prisiau cyfredol, gan ddefnyddio cyfradd ddisgownt real (yn seiliedig ar raddfa dychwelant awgrymiadol ar fondiau corfforaethol o safon uchel fel sydd wedi ei fesur gan gynnyrch ar ibox Sterling Corporate Index AA dros 15 mlynedd);
- Mae asedau Cronfa Pensiwn Gwynedd a briodolir i'r Cyngor wedi'u cynnwys yn y Fantolen yn ôl eu gwerth teg:
 - Stociau a ddyfynnir - pris bid bresennol;
 - Stociau heb eu dyfynnu - amcangyfrif proffesiynol;
 - Eiddo - gwerth ar y farchnad.

Mae'r newid yn y rhwymedigaethau pensiwn net yn cael ei ddadansoddi fesul saith rhan:

- costau gwasanaeth cyfredol - cynnydd yn y rhwymedigaethau oherwydd nifer y blynyddoedd o wasanaeth a enillwyd eleni - wedi ei ddyrannu i Ddatganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y gwasanaethau y mae'r gweithwyr yn gweithio iddynt;
- costau gwasanaeth y gorffennol - y cynnydd yn y rhwymedigaethau oherwydd penderfyniadau a wnaed eleni ac effaith y rheini yn ymwneud â nifer y blynyddoedd o wasanaeth a enillwyd ym mlynnyddoedd y gorffennol - debyd i Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o'r Costau na Ddosberthir;

- costau llog - y cynnydd disgwylidig yng ngwerth presennol y rhwymedigaethau yn ystod y flwyddyn wrth i'r rheini symud blwyddyn yn nes i gael eu talu - debyd i'r llinell Incwm a gwariant Cyllido a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr;
- dychweliad a ddisgwylir ar asedau - y dychweliad buddsoddol blynyddol ar asedau'r gronfa a briodolir i'r Awdurdod, yn seiliedig ar gyfartaledd o'r dychweliad disgwylidig yn y tymor hir - credyd i'r llinell Incwm Cyllido a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr;
- enillion/colledion ar setliadau a chwtogiadau - o ganlyniad i gamau a gymerir i ryddhau'r Awdurdod o rwymedigaethau neu ddigwyddiadau sy'n gostwng gwasanaeth disgwylidig y dyfodol neu'r buddiannau cronus i weithwyr – debyd neu greddyd i'r Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o'r Costau na Ddosberthir;
- enillion a cholledion actiwariol - newidiadau yn y rhwymedigaethau pensiwn net sy'n codi am nad yw'r digwyddiadau yn cyfateb i'r rhagdybiaethau yn y prisiad actiwariol diwethaf neu oherwydd bod yr actiwariâu wedi diweddarau eu rhagdybiaethau – debyd / (credyd) i'r Gronfa Wrth Gefn Pensiwn;
- cyfraniadau a dalwyd i Gronfa Bensiwn Gwynedd - arian parod a dalwyd i mewn fel cyfraniadau'r cyflogwr i'r gronfa bensiwn fel setliad o rwymedigaethau; heb ei gyfrif fel traul.

Yng nghyswllt buddion ymddeoliad, mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i godi'r swm sy'n daladwy gan yr Awdurdod i'r gronfa bensiwn neu'n uniongyrchol i bensiynwyr yn y flwyddyn ar falans Cronfa'r Cyngor, ac nid y swm a gyfrifwyd yn unol â'r safonau cyfrifeg gysylltiedig. Yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn, golyga hyn fod cyllid yn mynd i'r Gronfa Wrth Gefn Pensiwn ac o'r Gronfa, er mwyn dileu'r debydau a'r credydau tybiannol ar gyfer buddion ymddeoliad a chael yn eu lle ddebydau ar gyfer yr arian parod a dalwyd i'r gronfa bensiwn neu bensiynwyr ac unrhyw symiau o'r fath a oedd yn daladwy ond na thalwyd cyn diwedd y flwyddyn. Mae'r balans negyddol sy'n codi o'r Gronfa Wrth Gefn Pensiwn felly'n mesur yr effaith fuddiol i Gronfa'r Cyngor o fod angen rhoi cyfrif am fuddiannau ymddeol ar sail llif arian yn hytrach na buddiannau a enillwyd gan weithwyr.

Buddiannau Dewisol

Yn ogystal mae gan yr Awdurdod rai pwerau i dalu buddion ymddeoliad dewisol pan fo gweithwyr yn ymddeol yn gynnar. Mae unrhyw rwymedigaethau y tybir eu bod am godi yn sgil rhoi dyfarniad i unrhyw aelod o'r staff (gan gynnwys athrawon) yn cronni yn ystod blwyddyn y penderfyniad a gwneir cyfrif amdanynt gan ddefnyddio'r un polisïau â'r rheini a ddefnyddir yng nghyswllt Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

NODYN 2 – SAFONAU CYFRIFO A GYHOEDDWDYD OND NAD YDYNT ETO WEDI EU MABWYSIADU

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu'r diwygiadau i SAARH 7 Offerynnau Ariannol: Trosglwyddiadau Datgeliadau o Asedau Ariannol. Fodd bynnag, nid oes effaith ar y datganiadau ariannol gan nad yw'r Cyngor wedi gwneud unrhyw drosglwyddiadau o asedau ariannol.

NODYN 3 - BARNAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU'R POLISIÂU CYFRIFO

Wrth weithredu'r polisiau cyfrifo a restrir yn Nodyn 1, mae'r Cyngor wedi gorfod gwneud barnau penodol ynglŷn â thrafodion cymhleth neu rheini sydd yn cynnwys ansicrwydd am ddigwyddiadau yn y dyfodol. Y barnau allweddol sydd wedi eu gwneud yn y Datganiad Cyfrifon yw:

- Mae lefel uchel o ansicrwydd am lefelau cyllido i lywodraeth leol yn y dyfodol. Fodd bynnag, mae'r Cyngor wedi penderfynu nad yw'r ansicrwydd yn ddigonol i roi arwydd bod asedau'r Cyngor o bosib gydag amhariad arnynt o ganlyniad Fod angen cau cyfleusterau a lleihau lefelau gwasanaeth a ddarparwyd;
- Mae gan yr Awdurdod £301m a adnabyddir fel Eiddo, Offer a Chyfarpar ar y Fantolen ar 31 Mawrth 2012. Mae'r Cyngor nawr wedi mabwysiadu rhaglen dreigl 5 mlynedd ar gyfer prisio ei asedau. Mae'r rhaglen wedi ei hadeiladu mewn ffordd i sicrhau fod dosbarthiadau cyfan o asedau (e.e. ysgolion cynradd, mân-ddaliadau, meysydd parcio) yn cael eu hail-brisio mewn un flwyddyn. Ymgwymerir y prisiadau yma gan dîm prisio mewnol yr Awdurdod, sy'n aelodau o'r Sefydliad Brenhinol o Syrffewyr Siartredig (RICS), ac wedi ei wirio'n annibynnol gan awdurdod allanol. Nid yw'r asedau nad ydynt yn eiddo wedi eu hailbrisio gan fod yr Awdurdod o'r farn fod eu gwerth cludo yn gymharol i werth teg, o ystyried eu hoes economaidd ddefnyddiol gymharol fach a gwerth cymharol yr asedau yma.

NODYN 4 - TYBIAETHAU WEDI EU GWNEUD AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU ERAILL O ANSICRWYDD AC AMCANGYFRIF

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn cynnwys ffigyrau wedi eu hamcangyfrif yn seiliedig ar dybiaethau wedi eu gwneud gan yr Awdurdod am y dyfodol neu sydd yn ansicr fel arall. Gwneir amcangyfrifon trwy ystyried profiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan na ellir pennu rhai balansau yn bendant, gall y canlyniadau terfynol fod yn wahanol i'r tybiaethau ac amcangyfrifon.

Gellir ystyried yr eitemau canlynol ar Fantolen y Cyngor ar 31 Mawrth 2012 fel rhai sydd fwyaf agored i risg o gamgymeriad amcangyfrif yn y flwyddyn ariannol sydd i ddod:

Eiddo, Offer a Chyfarpar - Mae asedau yn cael eu dibrisio dros eu hoes fuddiol yn unol ag arferion safonol cyfrifo. Caiff unrhyw wahaniaeth rhwng y dibrisiant a gwir ddirywiad yr ased ei adlewyrchu ym mhatriau gwariant y dyfodol. Mae gwybodaeth ynglŷn ag Eiddo, Offer a Chyfarpar wedi ei gynnwys yn Nodyn 12.

Yn y polisi cyfrifo ar gyfer dibrisiant o Eiddo, Offer a Chyfarpar (gweler Nodyn 1, eitem 8) mae'n nodi:

“Pan fo gan eitem o ased Eiddo, Offer a Chyfarpar cydrannau mawr y mae eu cost yn sylweddol mewn cysylltiad â chost gyfan yr eitem, dibrisir y cydrannau ar wahân.”

I weithredu hyn yn ymarferol, mae'n ofynnol llunio barn ar ddau fater, i sefydlu:

- Cyfran cost ased a ystyrir i gynrychioli rhan sylweddol o'r ased, a
- Trothwy cost, islaw hyn ni fyddai clandriad ar wahân o ddibrisiant ar ran o ased yn cael effaith sylweddol ar swm y dibrisiant yn ei gyfanrwydd.

Mae'r Cyngor wedi gosod y ffigyrau yma fel 20% o gost gyfan yr ased a £2m yn y drefn honno. Fel nodir uchod ynglŷn â dibrisiant yn gyffredinol, gall dirywiad ffisegol o rannau unigol o ased, dros amser, arwain at batrymau gwario nad ydynt wedi eu hadlewyrchu'n llawn yn y lefelau dibrisiant a ddarparwyd am yn flaenorol.

Tai Cyngor - Mae Stoc Dai'r Cyngor yn cael ei brisio drwy ddefnyddio methodoleg safonol, sydd yn rhannol angen defnyddio ffactor addasu, i ganiatáu am y gwahaniaethau rhwng cynnyrch a rhent ar dai cymdeithasol a'r sector breifat. Ar hyn o bryd, nid oes ffactor addasu wedi ei gyhoeddi ar gyfer Cymru, felly dewisodd y Cyngor ffactor addasu sydd wedi ei chyhoeddi ar gyfer yr ardaloedd mwyaf cymharol yn Lloegr, y ffactor a ddefnyddiwyd oedd 31%. (Petai ffactor penodol yn cael ei gyhoeddi, unai ar gyfer Cymru yn ei gyfanrwydd neu ar sail ranbarthol, yna gweithredir ar hyn. Byddai pob 1% o unrhyw newid o ganlyniad i hyn yn cynyddu neu ostwng gwerth y stoc adroddwyd arno o tua £3.4m).

Darpariaethau – Mae nifer o ddarpariaethau ar wahân, ble mae'r sail unigol wedi cael ei hasesu, wedi eu cynnwys yn y cyfrifon hyn, gweler Nodyn 22 am y manylion.

Rhwymedigaeth Pensiynau - Mae sefyllfa'r Rhwymedigaeth Bensiwn a adlewyrchir yn y cyfrifon yn seiliedig ar nifer o asesiadau a dyfarniadau cymhleth yn unol â'r wybodaeth a ddarparwyd gan yr actwari a benodwyd gan yr awdurdod gweinyddu. Mae gwybodaeth bellach ar gael yn Nodiadau 39 a 40.

Amhariad Dyledion Drwg / Lwfans - Mae lefel benodol o amhariad dyledion drwg wedi ei gynnwys yn y cyfrifon, wedi ei seilio ar bolisi penodol. Caiff unrhyw wahaniaeth rhwng lefel yr amhariad a ddefnyddiwyd a'r gwir sefyllfa ôl-ddyledion ei adlewyrchu ym mhatrwm gwariant y dyfodol. Mae'r ffigwr amhariad dyledion drwg wedi ei gynnwys yn y ffigyrau Dyledwyr Tymor Byr yn Nodyn 18.

NODYN 5 – EITEMAU MATEROL O INCWM A GWARIANT

Nid oes unrhyw eitemau o incwm neu wariant materol nad ydynt wedi eu datgelu rhywle arall yn y cyfrifon hyn.

NODYN 6 – DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD Y FANTOLEN

Awdurdodwyd y Datganiad Cyfrifon i'w gyhoeddi gan y Swyddog Adran 151 Dros Dro ar 25 Fedi 2012.

Ni adlewyrchir digwyddiadau ar ôl y dyddiad hwn yn y datganiadau neu nodiadau ariannol.

Pan fo digwyddiadau cyn y dyddiad hwn yn rhoi gwybodaeth am amodau a oedd yn bodoli ar 31 Mawrth 2012, mae'r ffigyrau yn y datganiadau a nodiadau ariannol wedi ei haddasu ym mhob ffordd faterol i adlewyrchu effaith y wybodaeth hon.

NODYN 7 – ADDASIADAU RHWNG SAIL GYFRIFO A SAIL ARIANNU DAN REOLIAD

2011/12	Cronfeydd wrth Gefn Deffiniad			Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn Na ellir eu defnyddio £000
	Balans Cronfa'r Cyngor £000	Cyfrif Refeniw Tai £000	Cronfa Wrth Gefn Derbyniad au Cyfalaf £000	
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Cyfrif Addasu Cyfalaf:				
<u>Gwrthdroi eitemau wedi eu debydu neu gredydu i'r Datganiad</u>				
<u>Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:</u>				
Taliadau am ddibrisiant ac amhariad asedau nad ydynt yn gyfredol	7,819	2,760	0	(10,579)
Ailbriant colledion / (enillion) ar Eiddo, Offer a Chyfarpar	1,376	0	0	(1,376)
Symudiadau mewn gwerth marchnad Eiddo Buddsoddiad	(395)	0	0	395
Grantiau Cyfalaf a Chyfraniadau Anghynwysedig a gredydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(7,359)	(2,623)	0	9,982
Gwariant refeniw a ariennir o gyfalaf dan statud	3,811	0	0	(3,811)
Swm a gludir o asedau nad ydynt yn gyfredol a werthwyd	1,512	8,720	0	(10,232)
<u>Gosod eitemau na ddebydwyd ac na chredydwyd i'r Datganiad</u>				
<u>Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:</u>				
Isafswm Darpariaeth Refeniw ar gyfer Ariannu Cyfalaf	(3,272)	(603)	0	3,875
Gwariant cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Cyngor a balansau CRT	(445)	(3,200)	0	3,645
<u>Addasiadau'n ymwneud â'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf:</u>				
Defnydd y Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf newydd	0	0	(944)	944
Elw o werthiant asedau nad ydynt yn gyfredol	(855)	(139)	994	0
Cyfraniad o'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf tuag at gostau gweinyddu gwaredu asedau nad ydynt yn gyfredol	0	5	(5)	0
Derbyniadau Cyfalaf Arall	(53)	(19)	72	0
Cronfa Derbyniadau Cyfalaf a osodwyd o'r neilltu i ad-dalu dyledion	0	0	(117)	117
<u>Addasiadau yn ymwneud â'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol:</u>				
Swm ble mae'r costau ariannu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn wahanol i'r costau ariannu priodoladwy am y flwyddyn yn unol â'r gofynion statudol	107	28	0	(135)
<u>Addasiadau'n ymwneud â'r Gronfa Wrth Gefn Pensiwn:</u>				
Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â buddiannau ymddeoliad wedi'u debydu neu gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gweler Nodyn 40)	6,544	115	0	(6,659)
Cyfraniadau pensiwn y Cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiwnwyr sydd yn daladwy yn y flwyddyn	(8,256)	(115)	0	8,371
<u>Addasiad yn ymwneud â'r Cyfrif Addasiad Tâl – Talu'n ôl anghyfartal:</u>				
Y gwahaniaeth rhwng y symiau a godir ar gyfer hawliadau Tâl Cyfartal i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, â'r gost o setliadau sy'n bosib codi amdano yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	1,935	0	0	(1,935)
<u>Addasiad yn ymwneud â'r Cyfrif Addasu Absenoldebau Digolledol Cronnol</u>				
Addasiadau mewn perthynas ag absenoldebau digolledol tymor byr	347	20	0	(367)
Cyfanswm Addasiadau	2,816	4,949	0	(7,765)

2010/11 (Cymharol)	Cronfeydd wrth Gefn Deffiniad			Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn Na ellir eu defnyddio £000
	Balans Cronfa'r Cyngor	Cyfrif Refeniw Tai	Cronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf	
	£000	£000	£000	
Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Cyfrif Addasu Cyfalaf:				
<u>Gwrthdroi eitemau wedi eu debydu neu gredydu i'r Datganiad</u>				
<u>Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:</u>				
Taliadau am ddibrisiant ac amhariad asedau nad ydynt yn gyfredol	6,976	2,765	0	(9,741)
Ailbrisiant colledion / (enillion) ar Eiddo, Offer a Chyfarpar	5,894	(5,314)	0	(579)
Symudiadau mewn gwerth marchnad Eiddo Buddsoddiad	(543)	0	0	543
Grantiau Cyfalaf a Chyfraniadau	(9,852)	(2,640)	0	12,492
Gwariant refeniw a ariennir o gyfalaf dan statud	3,744	0	0	(3,744)
Swm a gludir o asedau nad ydynt yn gyfredol a werthwyd	3,536	8,989	0	(12,525)
<u>Gosod eitemau na ddebydwyd ac na chredydwyd i'r Datganiad</u>				
<u>Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:</u>				
Isafswm Darpariaeth Refeniw ar gyfer Ariannu Cyfalaf	(3,529)	(520)	0	4,049
Gwariant cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Cyngor a balansau CRT	(755)	(3,948)	0	4,703
<u>Addasiadau'n ymwneud â'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau</u>				
<u>Cyfalaf:</u>				
Defnydd y Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf newydd	0	0	(4,528)	4,528
Elw o werthiant asedau nad ydynt yn gyfredol	(1,449)	(370)	1,819	0
Cyfraniad o'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf tuag at gostau gweinyddu gwaredu asedau nad ydynt yn gyfredol	0	11	(11)	0
Cronfa Derbyniadau Cyfalaf a osodwyd o'r neilltu i ad-dalu dyledion	0	0	(205)	205
<u>Addasiadau yn ymwneud â'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol:</u>				
Swm ble mae'r costau ariannu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn wahanol i'r costau ariannu priodoladwy am y flwyddyn yn unol â'r gofynion statudol	110	25	0	(135)
<u>Addasiadau'n ymwneud â'r Gronfa Wrth Gefn Pensiwn:</u>				
Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â buddiannau ymddeoliad wedi'u debydu neu gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gweler Nodyn 40)	(12,506)	0	0	12,506
Cyfraniadau pensiwn y Cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sydd yn daladwy yn y flwyddyn	(8,046)	(111)	0	8,157
<u>Addasiad yn ymwneud â'r Cyfrif Addasu Absenoldebau</u>				
<u>Digolledol Cronnol</u>				
Addasiadau mewn perthynas ag absenoldebau digolledol tymor byr	(268)	(2)	0	270
Cyfanswm Addasiadau	(16,688)	(1,115)	(2,925)	20,729

NODYN 8 – TROSGLWYDDIADAU I/O GRONFEYDD WRTH GEFN A GLUSTNODWYD

	Balans ar 01/04/10 £000	Trosglwydd- iadau Mewn 2010/11 £000	Trosglwydd- iadau Allan 2010/11 £000	Balans ar 31/03/11 £000	Trosglwydd- iadau Mewn 2011/12 £000	Trosglwydd- iadau Allan 2011/12 £000	Balans ar 31/03/12 £000
Cronfa'r Cyngor:							
Gwariant Cyfalaf	1,499	273	(784)	988	478	(466)	1,000
Cronfa wrth Gefn Safle Tirlenwi Gwastraff Penhesgyn	886	0	0	886	0	0	886
Digwyddiadau Anaml	12	9	0	21	9	0	30
Pryniannau i'r amgueddfa	15	0	(4)	11	4	0	15
Cronfa wrth Gefn Gwelliannau Hamdden	415	0	0	415	0	(200)	215
Diwrnodiau Ysgol	(27)	0	(18)	(45)	45	(19)	(19)
Cronfeydd wrth Gefn Gwasanaethau	1,614	2,843	(2,539)	1,918	1,115	(1,526)	1,507
Cronfeydd wrth Gefn Gwasanaethau Cyfyngedig Cyfyngedig	927	583	(177)	1,333	827	(379)	1,781
Uned Cynnal a Chadw Adeiladau	86	15	(8)	93	7	(19)	81
Tâl Cyfartal, Statws Sengl ac Arfarnu Swyddi	2,345	152	(1,275)	1,222	776	(32)	1,966
Adran 117 (Deddf Iechyd Meddwl 1983)	327	0	(28)	299	0	0	299
Ailgylchu	955	206	0	1,161	312	0	1,473
Cronfa wrth Gefn Rheoli Risg	62	0	(34)	28	45	(8)	65
Cronfa wrth Gefn Rheoli Perfformiad	1,357	130	(317)	1,170	196	(312)	1,054
Cronfa Yswiriant	1,826	319	0	2,145	417	(33)	2,529
Cyfanswm Cronfa'r Cyngor	12,299	4,530	(5,184)	11,645	4,231	(2,994)	12,882
Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd	12,299	4,530	(5,184)	11,645	4,231	(2,994)	12,882

Pwrpas Cronfeydd Refeniw wrth Gefn a Glustnodwyd

Gwariant Cyfalaf – i ariannu gwariant cyfalaf mewn blynyddoedd i ddod. Crëwyd hwn i sicrhau bod gwariant cyfalaf ymrwymedig, yn cynnwys gwariant sydd wedi llithro o flynyddoedd blaenorol, yn cael ei gyllido'n llawn.

Cronfa wrth Gefn Safle Tirlenwi Gwastraff Penhesgyn – Crëwyd y gronfa wrth gefn hon o asedau arian parod net, llai costau dirwyn i ben a chapio, Cwmni Gwastraff Môn-Arfon Cyf sydd yn y broses o'i ddirwyn i ben. Defnyddir y gronfa wrth gefn i gyfrannu tuag at unrhyw rwymedigaethau i'r dyfodol sy'n deillio o reolaeth safle Penhesgyn.

Digwyddiadau Anaml – i ganiatáu i'r Cyngor wastatau o flwyddyn i flwyddyn y gost o wneud cyfraniadau i ddiwyddiadau sy'n digwydd yn llai aml na blynyddol.

Pryniannau i'r amgueddfa – rhoddion a glustnodwyd a chyllid arall i ariannu gwariant Oriol Ynys Môn i'r dyfodol.

Cronfa wrth Gefn Gwelliannau Hamdden - i ariannu gwariant cyfalaf ar welliannau i, a darpariaeth, cyfleusterau hamdden strategol.

Diwrnodiau Ysgol – i hafalu costau'r nifer amrywiol o ddiwrnodiau ysgol ym mhob blwyddyn ariannol.

Cronfeydd wrth Gefn Gwasanaethau - dan Reolau Gweithdrefnau Ariannol y Cyngor mae gôr- a thanwariant yn cael ei gario mlaen fel cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i'r lefel a osodir gan y Pwyllgor Gwaith.

Cronfeydd wrth Gefn Gwasanaethau Cyfyngedig – cyllidebau a glustnodwyd o fewn meysydd gwasanaeth sy'n parhau heb eu gwario ar ddiwedd y flwyddyn.

Uned Cynnal a Chadw Adeiladau – i ddarparu balans gweithio. Cronnwyd rhan sylweddol o'r balans hwn dan statws blaenorol yr Uned fel Sefydliad Gwasanaeth Uniongyrchol dan ddeddfwriaeth Tendro Cystadleuol Gorfodol.

Cyflog Cyfartal, Statws Sengl ac Arfarnu Swyddi - O ganlyniad i'r cytundeb 'Statws Sengl', mae'n ofynnol ar yr Awdurdod, fel y rhan fwyaf o awdurdodau lleol eraill, gyflwyno system gyflog a graddau newydd i ddod i rym o 1 Ebrill 2007. Mae'r graddau y bydd hyn yn cynnwys rhwymedigaeth i ôl gyflog yn ansicr. Mae trafodaethau'n mynd yn eu blaenau ar strwythur cyflog a graddau diwygiedig. Gosodwyd swm o'r neilltu yn y Gronfa wrth Gefn Arfarnu Swyddi tuag at gost gyffredinol yr ymarfer, yn cynnwys costau gweinyddol, cost graddfeydd cyflog newydd, unrhyw ddiogelwch cyflog ac unrhyw ôl gyflog. Er na ellir amcangyfrif elfennau unigol gydag unrhyw radd o sicrwydd, barn yr Awdurdod yw bod y symiau a osodwyd o'r neilltu'n ddigonol.

Adran 117 (Deddf Iechyd Meddwl 1983) – i ddarparu ar gyfer ad-daliad disgwylidiedig taliadau a godwyd yn flaenorol ar rai defnyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol.

Ailgylchu - arbedion costau tirlenwi a grëwyd trwy ddargyfeirio gwastraff i ailgylchu. Bydd y gronfa wrth gefn yn cael ei defnyddio tuag at weithgareddau ailgylchu.

Cronfa wrth Gefn Rheoli Risg – sefydlwyd y Gronfa wrth Gefn Rheoli Risg er mwyn cynnwys gwaith a wnaethpwyd mewn cydweithrediad ag Yswirwyr y Cyngor yn cynnwys Rheolaeth Risg Gorfforaethol, Parhad Busnes ac Iechyd a Diogelwch.

Cronfa wrth Gefn Rheoli Perfformiad – symiau a glustnodwyd tuag ar fesurau gwella perfformiad o'r Grant Cytundeb Canlyniad.

Cronfa Yswiriant - Mae'r Cyngor yn rhedeg cyfrif yswiriant mewnol sy'n talu am golledion hunan yswiriedig ac sy'n derbyn 'premia' o gyfrifon gwasanaeth. Darperir ar gyfer y colledion y gwyddys amdanynt ar ddiwedd y flwyddyn. Y gronfa wrth gefn hon yw'r gwarged ar y cyfrif yswiriant mewnol ynghyd â llog ar falansau, a bwriedir iddi gynnwys hawliadau yr aethpwyd iddynt ond nad adroddwyd arnynt.